

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sēfer Tōrat Kōhănîm

Ḳaro, Yosef

Ḳסוי, וראק

Fîordâ [Fürth], 451-452 [1690/91-1691/1692]

סימותיהמ בוח תייבג תוכלה

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11660](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11660)

שפתי כהן הושן משפט קו הלכות גביית מלוה מארת עינים

קו א בספר חקיים... קו ב בספר חקיים... קו ג בספר חקיים...

קו א שולחן ומודיעין דמחא... קו ב פרע הכוב... קו ג משום שהוא לתועלת הלוה...

קו דין הכא ליפרע שלא בפני בעל חובו וכו' נ' סעיפים

א מלוה שבא ליפרע (ב) כשטר מקיים שבירו שלא בפני לוח אם יכולים בית דין לשלוח לוו ולהוריעו ער... ב (א) סור ס' ג כס' ה' (א) סור ס' ג כס' ה'...

קו א שולחן ומודיעין דמחא... קו ב פרע הכוב... קו ג משום שהוא לתועלת הלוה... קו ד שולחן ומודיעין דמחא...

הלכות גביית חוב מהיתומים קו כופין את היתומים לפרוע חוב אביהם וכו' י"ב סעיפים

א מצוה על היוורשים לפרוע חוב אביהן וכופין אות' בכך כמו... ב (א) סור ס' ג כס' ה' (א) סור ס' ג כס' ה'...

קו א שולחן ומודיעין דמחא... קו ב פרע הכוב... קו ג משום שהוא לתועלת הלוה... קו ד שולחן ומודיעין דמחא...

קו א בספר חקיים... קו ב בספר חקיים... קו ג בספר חקיים...

קו א שולחן ומודיעין דמחא... קו ב פרע הכוב... קו ג משום שהוא לתועלת הלוה... קו ד שולחן ומודיעין דמחא...

קו א בספר חקיים... קו ב בספר חקיים... קו ג בספר חקיים...

מאירת עינים' הושן משפט קז הלכות גביית הוב שפתי כהן רכב

וכמ"ס הטור והמחבר כסמוך מיכה'מ בשפתי' קרקעות דע'ק' סמיכת דעתו דמלוה עליהן ואפי' לזכור ואל' כ' קנה קרקע דלא סמכה דעת המלוה בעלמ' על קרקע זו שקנה ואם היה מורה לאמר לא היה המלוה טורפה מיד הלווקט כשלא כתב למלו'

דאפי' וכמ"ס הטור והמחבר למיל' סי' ק"ד מ"מ מהירוש' גובין אף מדיון תורה מטע' שכתבתי דלא משכחי באחר חלא ככלוה עתמו כדב' של קיימא כנון קרקע משא'כ' כמטלטלים שאינו דבר של קיימא דהא יכול להכריחם ולפעול' מתין של מלוה ומ' אפי' משועבד' למלו' מדיון תורה לכפו' לזורש' שיפרעו מהן טובו' אביהן . אבל מ"מ משום מנוח עשה דביבד' אבי' כו שננאי' הוא לאביהן שיה' בכלל לזכור השע' ולא יטלס' והן יורשו' אלא תמוכו ויאלולכו ויחדו' אלא יכדו' את אביהן וישלמו מהן ממה שהניח . אבל כשלא הכי' אביהן כלו' אין כה מנוח כבוד אביהם ומהו דוקא כמתן של אביהן ואיך ומ' שב"ד סי' ר"מ ע"ש : כ' אין כופין כו' אבל מלוה כו' הטור ושע' דמלו' ככו' הוא מנות עשה שמתן שכר' בזה וכל מנות עשה ששכר' בזה אין כ"ד שלמע' מוזהרין עליהם והרמב"ן כתב שוב' סי' כ"ס כת' ע"ז וז' דמ"מ אפי' הכ"ד רוצים לכוף השות' בידי' עכ"ל

והביאו מור"ם כס"י ז' כס"י אדון מלו' השבת העכוט וכאן שמתם אפשר שמק' אפי' לעיל כס"י ז' אפי' למה שכתב ב"ד ר"מ ר"מ הדברי' ולא כתב הרשות כ"ד אפי' ירצו לכוף ואפשר שה"ס משום שהתוס' והרא"ם פליג' אהרמ"ן והביאו רמ"א ומנח"מ דילן שמשעמו' שאין כופין כלל וזהו דלא כהירושלמי שכתב' רמב"ן רמ"א מיני' (אלא שהרמב"ן ש' לו ישוב אהמשע' גמרא דילן וכמ"ס כל' זה דרש' ע"ש) וכיון דיש דבר פלג' מ"מ כביבד' אבי' ואם לא רצה מור"ם לכתוב להכרי' הכן ולכפותו דה"ל כלאו כלאו להוציא מידו' שיער' נפשו כמק' שיש פלוגתא בדבר משא'כ' כששכ' העשבו' דמשכון עומד כרש' הלוה ולא תקרי' הוצא' מידו' כמה שכופין אותו לכספי' העכוט . וכו' מיושב כמי' קלת' הא דהכי דביון דמטלטלי' דיתמי' מן הדיון אין משועבדין לכ"ס כרי' הוא כדשות הירוש' ואין כופין אות' שינאו וישלמו ודוק :

ג' אבל הגאונים תקנו כו' עיין בטור כסיומ' וה"ד שכתב דש' הרמב"ם ז"ל וכמ' כותבין בשט' שיש לו לנכח' מהמטלטלי' ומשמקרקעי' כסיו' וכתובו ומלא' גובה כשכיל' התנאי' יותר על התקנה וסיו' גדול הוא בדבר שמא לא ידע הלוה בהתקנה ונמצא גובה מתון של יתומים שלא כדיון שאין כח מתקנת אחרונים לייב' כסן יתומים עכ"ל . וכ"כ הטור בשמו כה"ע סי' ק' לענין גביית

קז א' אין כופין אות' כו' עיין כמ"ס סי' כ' ע"ד שמתו' והרא"ם פליגי' אהרמ"ן וכו' משמאי בכל המקומות באשרי' ולא מכלמי' יכר ונס' המוס' רב"ז דף מ"ט ע"ב חסדי' כס' ריב"ז כהר"ן וכן חסדי' צמדי' ונכנסות אסרי' פ' עברה שכתפתה וכן הוא בהנחה מרדכי' פרק קמא דב"ב תשו' ריב"ז עיין ס' עינין כמ"ס תשו' ריב"ז עיין סי' ר' דהתוס' פרק עברה ופרק כל הנגר כתבו

מירובים אחרים ולא סבירו' מירוק ריב"ז' ומשמע' לנאורה מדברי' דלא כהרמב"ן פ' ז' דלא נראה לכו' לפרש פ' דאפי' רבא לרב' כחן' של' היה מחייב' דלא' ל' היה כופ' לרב' כחן' ססי' ג"כ ת"מ' והיה יודע ברת' מה לעשות אם לא היה רבא מחייב' לכו' כ' אכל' לויק' מורים לרשב"ן דלא רבו כופים ונראה שזאת היא דעת מור"ם נראה לו דרברי' כהר"ן פשוטים דם וע"כ' לא מוכר' לכו' כו' ולא יד' ושמך עתמו אהם שסבירו' לטיל' סיון כ"ז וגם כסיון כ"ז לא היה עיקר כובתו לז' אלא עיקר כובתו סיו' לאס' חופי'ן דתבות שכתב' עכשוט' סיו' מ"ע שמתן שכרה כדרי' שאין בית דין מוזהר' עליה לכו' ור"ק . עיין בתשו' הרמ"א חייב' סיון ל"ב עיין בתשו' ר"מ אלפ' ר"ס י"ד ונתנו' חסדי' סי' ע"ב : ד אפי' החפלטלי' שכינת אביהם כו' כהר"ם פרק השט' שכלו' איתא' דהס"מ' החפלט' כמקרקעי' אף מירוב' דס"ס ובקדוסי' פ' האות' כתב' הר"ם דלא נכדו' החפלטלי' שכתבו' ס"ס חייבו' לק"מ דפסי' דלענין לקומות לא אחריו' הכי' דהחפלטלי' אין דין דיתיהם כדלעיל סיון ק"ד וא"כ ה"ה מתנה דלקומות דמי' ודרימא' בפרק סיון (דף ל' ע"ב) וכתב' לקמן סי' ק"א פ' שני' מירוב' סי' ק"ב וכן הוא בתשו' ר"מ סי' תרי"א וכן הוא כמ"ס לקמן סיון ק"א סי' י"ב ודרימא' אופק' קמיו' לי' על הכ"ס

כמה כמ"ס טורף את אביהם אכל' לא הניח אלא מטלטלים ג' (6) אין כופין אותם לפרוע חוב אביהם מהם אבל מצות עליהם לפרוע חוב אביהם מהם זהו ס' הדין (סור' סי' ג' כס' הר"ם) ג' אבל הגאונים תקנו שיהא כ"כ גובה מהירוש' מטלטלים שהניח אביהם הילכ' האירנא כופין אותם לפרוע חובות אביהם אפי' הוא מלו' על פה (סור' סי' ג') אף מהמטלטלים שהניח אביהם אפי' קנאם הלוה אחר שלוה ולא כתב ראינו (ע"ל סי' ק"ב) ריוור' כמקום אביו קאי' (סור' שיע' י"ו) וכן חייבים לפרוע חוב אביהם ד' (ג) מטלוה שהיתה לאביהם ביד אחרים' כ' כיון גבו קרקע בין גבו מעות ואם ירשו קרקע ומטלטלים ואין ספורש' כשטר' שיגבה ממטלטלי' בין בחייו' בין במותו והירוש' רוצי' להגבות' לב"ח קרקע והוא רוצה לגבות' ממטלטלים ו' (ד) הדין ע"ס ריוורש' ו אבל אם לא ירשו כלום מאביהם אין חייבים לפרוע חוב אביהם ואפילו מצוה ליוכא :

הנה (ריב"ז סי' תמ"ה) יד' קלת' ככסי' א"ל לפרוע רקמה שירש' ואם אומר איני יורש' ואיני משלם' על סוף סיון דע"ה אפי' שומעין לו :

ב' (סור' סי' כ' כס' הר"ק) טען הירוש' שאביו לא הניח לו ממון ואינו חייב לפרוע חוב אביו משלו אם טוען המלוה וראי' שאביו הורישו ממון נשבע הירוש' היסת' ונפטר' (ס') ואם טוען שמה' אין עליו' אלא חרם סתם :

הנה (ריב"ז סי' ק"ב) כתבו הנהגות אשיר' פר' מי שמת כשם אור' ורוע' שכתב' משום ר' תרובי' שמתה ראונו

דפ' האוהר' לאינה בורך' פלג' בזה פ' עינין דיון חתנה כלקומות וכו' אפי' כפי' סיון ר"ב וטע' דהתוס' פרק מירוב' האמת כתבו דא"ל לומר דמקרקעי' דמי' ר"ב לטור' חלקו' ח"ל לפי' האמת לק"מ דמ"מ אין מחייבות' בע"מ עליהם לקומות' כיון דלית' להו' קלא ויכול להגרימ' ויכלק'ן סיון ק"ג כן כ"ל וכן מוכח דעת הר"ם ור"ק :

ג' ממלוה שיהיה לאביהם ביד אחרים כו' וה"ה שכתב' יוכל' להוציא מידו' כמ"ס פ' ד' (וכן הוא כהר"ם פרק י' ע"ב) כהר"ם ע"ש) ואפילו הרב"ד רע"ג ס' דתי' מוזהר' לא' המחריבין י"ל דמורה' כן דוקא כי' יורש' שהיה עתמו כ"כ פליג' ולא כ"כ אחרים' וכן החלק' כ"כ כס' ריב"ז פ' השט' שכלו' דף תק"א ע"ב והבאתיו כה"ע סי' ק"א ע"ב סי' ק"ב ור"ק : או אפשר' חלק' רע"ג דכתובה' מורה' כ"כ ח"ה דרש"י פ' בפרק השט' שכלו' דהרי' מוזהר' לא' המחריבין ככתובה' שיהו' מוכרי' ועוד דהא' אשכחן' דכ"ס ע"ק' המתנה' ככתב' דרבי' ור"ק . שז' תלמידי' כן ככלל' הירוש' כסוף' ריב"ז מוכ' דף ע"ה וז"ל : והשתא' דקמיו' דכח' החפלטלי' שמתנה' אפילו' חיתמי' חקיינו' כ"ל' כחן' ס"כ וכן הוא כהרמב"ן פרק י' כמתן ע"ש ע"ש במי' רמב"ן שהאר"ק תל' וסיב'ו כדעת' ח"ה ע"ש השט' שכלו' וכו' הריב"ז סיון ס"ג ע"ש ע"ש לטיל' ס"ס ק"ד : ד הירוש' הירוש' ואפילו' חס' החפלטלי' לא' חתמי' כשרוצים' ליתן' לו קרקע' כן כ"ל וכן מוכח כמ"ס וכו' ע"ק' י"ו ולא כ"כ סיון ק"א ע"ש ור"ק :

ה' ואם טוען שמה' כו' טור' כס' הר"ק והוא כמ"ס וכתב' דף ס"ז ע"ש כמ"ס תשו' ריב"ז

מאירת עינים חושן משפט קז הלכות גביית הוב שפתי כהן רכנ

א' שיעור שדה - ושיעור שדה כת' הטור והמחבר לקמן ר' קע"א ודין אפותיקי כתבו לקמן כס' קי"ז ע"ס: כא ומ"ט נוטל שדה א' מאיזה טירגה היינו שלא השוו כפסל ליתן לו א' משנין זה הוא גובה כע"כ מאחד ויני' פסטי שסוף אוכס לו כשדיהו - אבל

הנה"ר ר' שמשון מדקדקו דאפי' הנה"ר חסלטי אס אחרו בפ' (מני) דתוספ' ל"ב כ"כ ל"ב לריבא דר"ס ומתמך מוכח דמיידי לאחר תקנה הנאזק והיינו ע"פ דבריו בספרו כ"ה ע"ס: י קח תכל אחר מני סה"כ וכתב הח"ס ל' פ"ק ר"ק סימן כ"ג דלמאי תקנו גאונים דכ"ח גובה חסלטי אס אחר כע"כ קרקע ומנ' טל חסלטי יוכל בעל קרקע לוור קח מני שלי קרקע וחני חאמי חסלטי ועיין בסמ"ע רב"ק: י"א

אלא כ"ה נוטל שדה אחד מאיזה מהם שירצה אבל אם ירשו ד' שדות וחובו כנגד שתי שדות א"י לומר אקח מאחד שתי שדות אלא יקח מכל א' שדה אחת אא"כ עשה לו אפותיקי השתי שדות שנפלו לאחר שאז נוטלים אפילו לא עשאו אפותיקי מפורש אלא שעבד לו כל נכסיו וסיים לו אות' שדות במצריהם להיות לפרעון:

ח הניח להם אביהם מעות ומטלטלים וחלקו ובה כ"ח לגבוי מהם אם הם מצויים לפנינו גובה מכל אחד חלקו ואם אין כולם מצויים לפנינו כ"י אין צריך לחזור אחריהם אלא יקח כל חובו מאותו שלפנינו והוא יחזור אחר האחרים:

ט כ"י (י"א) ירשו קרקעות וחלקום ומכר אחד מהם חלקו או נתנו במתנה ובה כ"ח שלא אביה' לגבות חובו כי טורף חצי החוב מהלוקח שקנה מהיוורש והתצי מהיוורש האחר:

י (י"ב) כ"ה שער כ' נכס ר' אברהם) שמעון שאמר לירושם מנה לי בידכם והורו לו בפני ערים וכשחזר לתוככם אמרו לו לא הורינו שאנו חייבים לך אלא מחמת אבינו ולא הניח ממה לפרוע והוא אומר לא כי אלא מחמת עצמכם אתם חייבים לי (י"ג) מאחר שהורו חתם חייבים לפרוע (וע"ל פ"ה ר"כ) ואם הורו בפני עד אחד והם אומרי' שלא הורו נשבעי' להכתי' העד ואם מורים שהורו בפני העד כסתם אלא שאומרים שלא נתכוונו להורות שחייבים מחמת עצמם אלא מחמת אביהם כ"ה חייבים לשלם: (י"ד) (וע"ל סימן ע"ה סעיף י"ג):

יא (כ"ה ט"ז) הניח להם אביהם מטלטלין וקרמו ופרעו לב"ח מאוחר כ"י אין ב"ח מוקדם יכול להוציא מידו: יב (ר"כ) ראוהו שמת כ"י (י"ד) ונמצא בפנקסו כתוב בכתב ידו שהוא חייב לשמעון ק' הירש' פטורי' רמלוה על פה אפי' כעדים אינו גובה מהירש' אא"כ היה חוק ומנה: (וע"ל סימן כ"ה סעיף ה' ולקמן סימן ק"י סעיף ז')

קח באיזה ענין נפרע מלוה ומיורשין ואיזה שבועה אדם מוריש לכניו ובו כא סעיפים:

א מלוה על פה א' אינה נכבית מהירש' אלא באחד מג' דרכים ואלו הם כשחייב מורה בה כ' (כ"ה) וצוה בחליו שיש לפלוני חוב עליו עריין או שהיתה הלוואה לזמן ג' ועריין לא הגיע הזמן או שנרעה ער שיתן ומת בנידויו כל אלו גובים מהירש' בלא שבועה ג' אבל אם באו עדים שהיה אביהם חייב לזה מנה אינו גובה מהירש' כלום שטא פרעו:

בנס (כ"ה ו"כ) הסור ס"ג) ס' (כ"ג) מיהו אס שענו היתומים לא ליה אבינו מעולם הוי כאלו אמרו לא נפרע הסוב ומאשר דאיכא עדים שלום מייב'ם לשלם וכמו שיתבאר לקמן סעיף ט"ו סימן ז':

א אינה נכבית מהירש' כו' פ' אפי' יורש' גדולי' כיון שהוא מלוה ע"פ שהיה אביהם נאמן כהיב' לטעון שפרעו - וכירש' אפי' שאין טוענין אכן טוענין להו כל מאי דאביהם הוי יכול לטעון ופטורי' אפי' בלא שבועה היסת שאין יודעין שנשאר אביהם סייב טוב זה שאין יורשין כשבעי' לא שבועה שלא פקדנו שהיא שבועה שמורה ולא שבועה היסת אלא כשכחין לגבות כשטר שב"ד והלוה טוען שפרעו הוא ואין בו לאמתו להירש' וכאשר יתבאר בס' ז' ס' - אבל לטעור כפס' א"ל לישבע כמ"ט הרא"ש והטור והמחבר כס' ס"ט וכס' ע"א גם כס' ז' זה כטור ע"ס: ב ועידין לא הניע הומו ומוקס דאין אדם פורע בתוך זמנו וכפרע בתוקס או מרים שלא להשביע את כניו אחר כן: ג ועידין לא הניע הומו ומוקס דאין אדם פורע בתוך זמנו וכפרע בתוקס או אפי' כמלוה ע"פ ואפי' מיתומי' קטנים כמ"ט הטור והמחבר בסמוך ס"ג וגם לעיל ע"ס: ד אבל אם באו עדים כו' שטא פרעו דהמלוה לסבירו בעדי' א"ל לטורעו בעדים: ה מיהו אס שענו היתומים כו' כ"כ הטור והמחבר דין זה לענין אס יש שטר ביד המלוה ואיירי שטענו כן בכרי' וכודאי כשטען יורש גדול בכרי' ה"ל כשטען בשל ענמו וכמ"ט הטור והמחבר לעיל ס' ע"ג ואמרין כל האומר לא לויתי כאלו אומר לא פרעתי והרי יש עדים שלום כאשר נתבאר בס' ע"ה וכס' ע"ט דאפי' בירש' אחרין כן אבל אס אין טוענין כן כודאי ככר נתבאר הטור כפי' ע"כ כמ"ט דהירש' ואפשר וקיים יכולין לטעון מה שירצו ויכולין לתור מעטכה לעטכה ועפ"ר ושם כטור ע"ס:

רשות בידם להשוות כפסל וליתן לו שדה הנרוע שסרי אינו גובה מיד הירש' אלא מן הויכרית וכמ"ט הטור והמחבר כס' ק"ט ע"ס: ככ א"ל לחזור אחריהם כו' וה"ה אס חלקו שנין בקרקעו וקרקע אחד הוא כאן בתקו' מלוה והלוה והשנייה היא רחוקה מכאן דגובה מהקרקע שהוא ככאן דהא יכול לטרוף המלוה אפי' חלקו' שקנו ככאן וא"ל לחזור ולגבות מכלי שורין שיש לגוב בתקום אחר וכמ"ט הטור והמחבר לקמן כס' ק"א ע"ס: כג ירשו קרקעות ומלקום וכת' הרא"ש ככלל' פ' ס' ס' ס' שני אפי' שנתפסרו עם א' שאמר שאכתיס כיס חייב לו ובה חס' ה' שיעורו לו חלקו גובה חלקו מאפי' שר' או מנ"ט או משני אפי' עכ"ל ד"מ ס"ט וס' וע"ל ס' קע"ט ס"ג: כד

טורף כס' הסוב מהלוקח כו' ל' הטור דלא אמרינן דאין גובין מנכס' משועבדי' בתקו' שיש בני שורין אלא כששיעבד הלוה ככסיו אבל נבי יורש או לוקח ששיעבדו לא אמרינן שפי' עכ"ל - וטעם דאס נשאר אלא הלוה עצמו כמ"ט כיון דהסוב מוטל על הלוה לבדו לפרוע יכול הלוקח לומר' הרי הנכתי לך מקום לגבות אפי' שהי' זיבור' דדין תורה כ"ס

גובה מויכרית ונבי לוקח מוקטוהו דאין תורה משא"כ בני יורש' דהסוב של אביהם מוטל על שנין נשוא ולא כלל כמיניה דהיורש לממורת שלו ולכתיס כל הסוב על שני: כה סייב' לשלם הסע' מתבאר בס' ע"ה דכ"ל מתייב' לישבע שבועה כנדה העד ואינו יכול ומשלם דומיא' לכסא דרבי אבהו וכן כתב סם כע"ת: כו אין בעל סוב מוקדם יכול להוציא מידו סא דאין

קדימה כמטלטלין כבר כתבו המחבר לעיל כס' ק"ד וכנמה דוכתי וכראס דקמ"לן כאן דגם היורש' פטורי' ואלו מיקרי מויק שיעבוד של סבירו ומטעם שכתבתי בס' ז' וכ"כ כד"מ כדאי' אהאי דינא כסע"ד ע"ס: כז ונמצא בפנקסו כתוב כו' ונ"ל למה שכתב הטור והמחבר בס' ז' א"ס ד"ס לדון ע"פ פנקסו של אדם כו' דשאני התם דמיידי דהיה רגלים לדבר שמי' סס טוה אמת וכמ"ט סס:

א אינה נכבית מהירש' כו' פ' אפי' יורש' גדולי' כיון שהוא מלוה ע"פ שהיה אביהם נאמן כהיב' לטעון שפרעו - וכירש' אפי' שאין טוענין אכן טוענין להו כל מאי דאביהם הוי יכול לטעון ופטורי' אפי' בלא שבועה היסת שאין יודעין שנשאר אביהם סייב טוב זה שאין יורשין כשבעי' לא שבועה שלא פקדנו שהיא שבועה שמורה ולא שבועה היסת אלא כשכחין לגבות כשטר שב"ד והלוה טוען שפרעו הוא ואין בו לאמתו להירש' וכאשר יתבאר בס' ז' ס' - אבל לטעור כפס' א"ל לישבע כמ"ט הרא"ש והטור והמחבר כס' ס"ט וכס' ע"א גם כס' ז' זה כטור ע"ס: ב ועידין לא הניע הומו ומוקס דאין אדם פורע בתוך זמנו וכפרע בתוקס או מרים שלא להשביע את כניו אחר כן: ג ועידין לא הניע הומו ומוקס דאין אדם פורע בתוך זמנו וכפרע בתוקס או אפי' כמלוה ע"פ ואפי' מיתומי' קטנים כמ"ט הטור והמחבר בסמוך ס"ג וגם לעיל ע"ס: ד אבל אם באו עדים כו' שטא פרעו דהמלוה לסבירו בעדי' א"ל לטורעו בעדים: ה מיהו אס שענו היתומים כו' כ"כ הטור והמחבר דין זה לענין אס יש שטר ביד המלוה ואיירי שטענו כן בכרי' וכודאי כשטען יורש גדול בכרי' ה"ל כשטען בשל ענמו וכמ"ט הטור והמחבר לעיל ס' ע"ג ואמרין כל האומר לא לויתי כאלו אומר לא פרעתי והרי יש עדים שלום כאשר נתבאר בס' ע"ה וכס' ע"ט דאפי' בירש' אחרין כן אבל אס אין טוענין כן כודאי ככר נתבאר הטור כפי' ע"כ כמ"ט דהירש' ואפשר וקיים יכולין לטעון מה שירצו ויכולין לתור מעטכה לעטכה ועפ"ר ושם כטור ע"ס:

מ"ה מנהג כפס' מ"ה

וכן

וע"ל

שפת כהן הושן משפט קה הלכות נביית הוב מאירת עינים

ויעל ט"ס וט"ו ט"ז ט"ח ט"ט ס' ס"א ס"ב ס"ג ס"ד ס"ה ס"ו ס"ז ס"ח ס"ט ס"י ס"יא ס"יב ס"יג ס"יד ס"טו ס"טז ס"יז ס"יח ס"יט ס"כ ס"כא ס"כב ס"כג ס"כד ס"כה ס"כו ס"כז ס"כח ס"כט ס"ל ס"לא ס"לב ס"לג ס"לד ס"לה ס"לו ס"לז ס"לח ס"לט ס"ס ס"סא ס"סב ס"סג ס"סד ס"סה ס"סו ס"סז ס"סח ס"סט ס"סז ס"סח ס"סט

וכן אם הוציא כתב יד אביהם שהוא חייב לו אינו גובה בו כלל
שם פרקו (ד) ועל סמ"ס ס"ט ואם מת המלוה אם
היא על אחת מג' דרכים אלו גובים מהם בלא שבועה ואף על
פי שמת לוה בחיי מלוה ואם אינה על אחת מג' דרכים אלו
אפילו יורשי הלוה אין טוענים כלל אינם גובים מהם (ס"ז ס"ח)
ס"ז בס' סמ"ס (ד) דאנן טענינן להו שם פרע אביהם :
כנס ואם הוציאו על רפואות כספיו יש לו דין שאר חוב שאם
ידוע כמה הוציאו ושלא נפרעו כספיו כפרעין מן
כיתומים אבל בלאו הכי אין נפרעין ואשתו איכה נאמנת :
(ה) (סמ"ס ס"ז ס"ח) :
ב (סמ"ס ס"ז ס"ח) יש מי שאומר שמי שנחייב
מקון בבית דין בעבור מלשינות ומת גובה מהיורשים
(ס) אבל אם חייבוהו קנס יא לא קנסו בנו אחריו :
(ע"ל סמ"ס ס"ז ס"ח) :
ג י אין נפרעין מירשנים קטנים בעורט קטנים שאינם בני
י"ג שנה שים הלוואה מחוב אביהם אפילו היה עליו שטר
מקיים ואפילו היה בו נאמנות ואפילו היו בו כל תנאי שבעול
שמיאש להם ראה ששוכרים בה השטר א"כ היה במלוה זו
אחר מג' דרכים הנזכרים לעיל בסמוך (בס"א) ואפילו היתה
מלוה על פה גובה מיתומי קטנים באחד מג' דרכים הנזכרים
יג ורהיתה תוך זמן צריך שנתקבל העדות בחיי אביהם שהיא
תוך זמן שאם לא כן אין מקבלין עדות על קטן אפילו בפניו
ואם הם גדולים והוציא עליהם שטר מקויים אפילו אין שם
אחר מג' דרכים אלו גובה מהם בלא שבועה אם יש בו נאמנות
מפורש שהאמינו עליו ועל יורשיו או על באי כחו י יורשיו
בכלל באי כחו אבל אם אין שם כתוב נאמנות בשטר ואפילו
כתוב בו נאמנות סתם ולא פירש על יורשיו או על באי כחו י
בנקיטת חפץ וגובה ואפילו תפס משלהם בלא שבועה משביעין ליה ואי לא בעי לאשתבועי
סו (ו) דינו כמו שנבאר בס"פ (ו"ט ס"ז ס"ח) :
ד הוציא על היורשים י שטר עיסקא החצי יש לו דין מלוה ונשבע ונוטל והחצי אינו נוטל
אפי' בשבועה שכיון שאלו היה אביהם קיים היה נאמן לומר החזרתי במגרי דנאנסו
וטענינן להו :
הנה (ר"פ ס"ז ס"ח) הכית דין ודוקא אם אין להם אפוטרופסיס אבל אם יש להם
אפוטרופסיס רואים תמלה אם האפוטרופסיס יטעון להם ולא לטעון להם הכית דין :
ג ואין עליהם שבועה אלא חרם סתם אבל אם אין אנו יכולים לטעון להם שהחזרתי בגון שהורה
אביהם שלא החזיר

הוציא כתב יד אביהם

החזיר

אפי' בפני הקטן (אבל סטור והמחבר כתבו שם דבעינן שיזוה כן בפני ב"ד או שיכתוב לוואתו בכת"י הניכרת להדיין ע"ס) וכן כהנהו
מת בתוך נדויה הדבר ידוע ובסעיף שלפני זה דאורייתא בירוש' גדולי חקבלין עדות בתוך הזמן לפנייהם מ"ה סתם שם להטעות הנ'
דרכים בידם וק"ל : יד שורשיו בכלל באי כחו ככר נתכאר זה לעיל בטור ובדברי המחבר בסעיף ע"א ס"ו : טו צריך לישבע
בעין של מורה כדן כשכח המלוה לנבו' דלא טוענים אפ"כ דלא טוענים אפ"כ דלא טוענים אפ"כ דלא טוענים אפ"כ דלא טוענים אפ"כ דלא טוענים אפ"כ
בר"ס פ"ב כיון שכל לנבות מהיורש' אפ"כ דלא טוענים אפ"כ דלא טוענים אפ"כ דלא טוענים אפ"כ דלא טוענים אפ"כ דלא טוענים אפ"כ
אחר מיתתו אותו מטעמין שנתן ללוה מ' אינו גובה בלא שבועה שכ"כ הראב"ד דר"י עכ"ל ד"מ ר"ס ז' : טז דינו כמו שנתבאר
בס"פ פ"ב ל' סטור אינו כן אלא ז' ואי לא בעי לאשתבועי לא חפיקין מיניה אלא משמתינן ליה עד דאשתכ' כדן מי ששייב שבו' היסת
עכ"ל ודין מי שכתבייב שבו' היסת קאי אמל' ע"פ ואיזו רז' לישבע להו' פטור . וכתב' בס"פ פ"ו בטור ובדברי המחבר שם
דמנדן אותו ל' יום ובסוף ל' כסאיו כשבע מינין אותו מכות מרדות ומתירין לו כידויו . אבל התוכפ לכתירו כשטר שנידו והסתכב
טוען השכע ל' שלא פרעתיך בזה נתכאר בס"פ פ"ב כ"כ דנתחייב שבו' לישבע להו' כשטור ואי תפס לא חפיקין מיניה ובפרישה שם הוכחתי
דהרא"ש והטור ס"ל דאין מנדן ליה כשתפס כיון דמן הדיו גובה בלא שבוע' כשטר שנידו ואי תפס לא חפיקין מיניה ובפרישה שם הוכחתי
פרע שטר' כיד המלוה מאי בעי אלא סוף' הלוה שבו' כשטור לישבע לי כדי לפייס דעתו דללוה וכיוצו דוקא כשכח לנבו' אף
מיד הלוה אבל זה שכבר תפס הפחיד על דינו (וכמ"ס בת"ס שחפס אלא שם יש פייסיהן שטר' אין מוזיאין שם מידו אף דעדיין לא
תפס ואם יתפס יתפוס משא"ב באחר וכמ"ס ב' דעל הפגיה שנוטל ממנה כריות אין המקבל עליה אלא כדן שם שפטור מהאונסים . ואם היה
שופן המקבל לאנסי מידו היה שבע שבו' דאורייתא וכפטר מ"ה כאחן נמי כשבו' דאורייתא לומר שהחזרתי לך במינו דלאנסו
(אף ע"ג נב' דאינו שכי' מ' אין כה העו' כ"כ כמו כהחזרתי לך מ' מהשכמינו) ואין הנותן יכול לומר אם כן הוא שהחזרתי
שטר עיסקא כיד מ' אינו שכי' מ' אין כה העו' כ"כ כמו כהחזרתי לך מ' מהשכמינו) ומ"ס בירוש' פטורים אפילו לא דאחן טענינן להו מאי
דאביהן היה יכול לטעון ומיהו דוקא טענת הסודות טענינן להו שהוא דבר שהכית אבל טענת לאנסי כש"א לטעון שהחזרתי אין טוענין
לכו דאין טוענין לכו דבר שאינו שכי' וק"ל : יח ומ"ס ואין עליהם אלא חרם סתם ככר נתכאר טעמו דלפטור
בפסס לא הצריכו סוף' להיתומים שום שבועה :

שפתי כהן הושן משפט קה הלכות גביית חוב מאירת עינים

יה צריך לישבע כו' ע"ל פירוש ר"מ כס"ח סק"ל ומ"ח ס"ס ועיניו לעיל
ס"ג ס"ק ק"א ומ"ח ס"ס : זו ויש מי שאומר - עיניו לעיל פירוש ע"כ
ס"ג ועיניו כמ"ע וכבר נ"ב ע"מ"ס לילי פירוש כ"ו : זו כל מירון כו'
עין כמ"ע ס"ק ל' ו"ק"מ ע"כ - עד הכא לטרוק כמ"ע ספורי ו' אחר כו'
וכיון שח"אין ח"ס מוריס שנועם לבניו כו' ול"כ כמ"ע ס"ו מ"ירי ג"ב נחת
לוה כמ"ע ח"ל"ה והכ"ס הל"ה ליתמי

כד צריך לישבע שלא צווחו א"כ היתומי' העור ואין מושגין
לומר א"כ יצטרך לישב' שמה ימנע מלהיות אפטרופא (וכמ"ע
העור והמחבר לקמן ר"ס ר"ז) שלא ימנע כש"ל זה שחלוקה הוא
עושה בשכונתו כו' כדי שלא יפסידו היתומים את מוסב עכ"ל ור"ל

קרקעות ומחלוס חת"מ"כ וכמ"ס הסו'
כמ"ל ול"כ ה"פ"א כמ"ע ס"ק א"ל"ל
דק"ס ל"פ' ה"פ"ר ה"ס רונ"ה לטרוק
מחסיפס"ס כיון דת"ס ל"ר"ס כ"כ
ואק"ר ל"ר"ס ור"ק כמ"ע ס"ע"ק ק"ס
מ"ה ומח"ה ס"כ"ס דכ"ר וימ"ס כ"מ
מ"ה סק"ס כמ"ע בת"ס ור"א ח"ר
ש"ס מ"ח ע"כ מ"כ"ה ח"ר ר"ב"ס מ"ח
ת"כ"ג ד"ק כ"ס"ס וע"ר אחר אחר"ק א"ן
א"ר מוריס כמ"ע ל"כ"ו וימ"ס כ"ס
ק"ס"ו ח"מ"ע ע"ס ור"ק - וכל זה
כ"ע - ע"כ כמ"ע ב"ר ק"ס ע"כ ע"ר
כ"ר ל"כ"ו דמ"ל"ק ב"ן ע"ר כ"ר כו'
ע"ן כמ"ע ס"פ שנועם וי"ר"ס ח"ר
כמ"ע רמ"ס ס"ס כ"ן ויש ל"כ"ה הגמ"ר
ל"פ"ו ור"ק :

אם יש לקטן אפטרופוס שמינהו אביו ומבקש חובותיו
של קטן כ"ר (י') צריך לישבע שלא צוהו אביו היתומים
ושלא מצא בין שטרותיו שטר זה פרוע ואם מינהו ב"ר כ"ס
אינו צריך לישבע אלא שלא מצא בין שטרותיו שטר זה
פרוע :

אם יש לקטן אחים גדולים א"צ להמתין עד שיגדיל הקטן
אלא הם נשבעים וגובים הכל וגונבים לקטן חלקו
ואם מת הקטן נשבעים ה' וגונבים חלקו וחלקם :

אם אחר מהיוושים אומר אמר לי אבא שהשטר פרוע
והאחרים אומרים לא פקרנו - אם השטר יוצא מתחת יד
זה שאומר פרוע הוא נאמן על בולם כמגו שאם היה רוצה היה
שורפו ואם לאו כ"י אינו נאמן אלא על חלקו בלבד כ"ס (ס'
ו) יש מי שאומר שאפילו השטר יוצא מתחת יד זה שאומר
פרוע הוא (ס' ס"ג כ"ס הר"ס) אינו נאמן אלא על חלקו :

אם אחר מהיוושים אומר אמר לי אבא שהשטר פרוע
והאחרים אומרים לא פקרנו - אם השטר יוצא מתחת יד
זה שאומר פרוע הוא נאמן על בולם כמגו שאם היה רוצה היה
שורפו ואם לאו כ"י אינו נאמן אלא על חלקו בלבד כ"ס (ס'
ו) יש מי שאומר שאפילו השטר יוצא מתחת יד זה שאומר
פרוע הוא (ס' ס"ג כ"ס הר"ס) אינו נאמן אלא על חלקו :

א"כ שפירש וביה דאמן לכל הפסול על חלקו קמ"ל : כ"י אינו נאמן אלא על חלקו
א"כ שפירש וביה דאמן לכל הפסול על חלקו קמ"ל : כ"י אינו נאמן אלא על חלקו

א"כ שפירש וביה דאמן לכל הפסול על חלקו קמ"ל : כ"י אינו נאמן אלא על חלקו
א"כ שפירש וביה דאמן לכל הפסול על חלקו קמ"ל : כ"י אינו נאמן אלא על חלקו

א"כ שפירש וביה דאמן לכל הפסול על חלקו קמ"ל : כ"י אינו נאמן אלא על חלקו
א"כ שפירש וביה דאמן לכל הפסול על חלקו קמ"ל : כ"י אינו נאמן אלא על חלקו

א"כ שפירש וביה דאמן לכל הפסול על חלקו קמ"ל : כ"י אינו נאמן אלא על חלקו
א"כ שפירש וביה דאמן לכל הפסול על חלקו קמ"ל : כ"י אינו נאמן אלא על חלקו

א"כ שפירש וביה דאמן לכל הפסול על חלקו קמ"ל : כ"י אינו נאמן אלא על חלקו
א"כ שפירש וביה דאמן לכל הפסול על חלקו קמ"ל : כ"י אינו נאמן אלא על חלקו

א"כ שפירש וביה דאמן לכל הפסול על חלקו קמ"ל : כ"י אינו נאמן אלא על חלקו
א"כ שפירש וביה דאמן לכל הפסול על חלקו קמ"ל : כ"י אינו נאמן אלא על חלקו

מאירת עינים הושן משפט קח הלכות גבית מלוה רכה

שבוה עכ"פ . ובהיות כן ל"ע על מ"ה הרא"ש בתשובותיו
 בשני מקומות שראה ממנו שבויה את זה שכתבו . האחד הוא
 מ"ה ככלל פ"ד דין י"ט באלמנת ראובן שהזיז שטר על שמתן
 והיה עד א' מעיד שפרע בו' ומכיון הרא"ש שם בתשובתו ז"ל
 ועוד כיון שמעיד עד א' על שטר זה שהוא פרוש לא היה המלוה
 יכול לנכות בו אלא כשבויה וכיון שמת אינו מוריש שבויה לכניו
 וגם כשל קוב אינו גובה ממנו (ר"ל ל' ד' לכניו אינו מוריש אלא
 ה"ה כ"ס המלוה כעין דרון ההוא שאלמנת ראובן באתה לנכות
 בו כתובה שהיא נקראת ב"ס דראובן אינו גובה בו כיון שהמלוה
 עצמו לא היה יכול להזיז שמתעון כ"א כשבויה כיון דעד אחד
 מעיד שפרע) . ע"כ הרי לפנינו דפסק בתשובה זו דאפי' כ"א
 להזיז משמעון עצמו ולא מיתומי' אמר' אין אדם מוריש . השני
 דככלל פ"ד דין ג' כתב בלוי מלך מלוה של ראובן שבה לנכות
 משמעון שלקס קרקע מהראובן לזה שלו ונשבע לו לוי (כדון שבה
 לנכות מלקיחות) שלא נפרע מהראובן כלום ונשאר הדבר כך
 תלוי ועומד והלך משמעון ומכר קרקע ליודא וא"כ מת לוי המלוה
 ובה בנו לטרונק הקרקע מיד יודא ופסק הרא"ש אע"ג דכבר נש' לו
 לוי לשמעון הלוואה יש למוס' שאמר השבויה פרע לו ראובן הלוה או
 שמעון הלוואה וסלקו ואלו בא לוי לנכות מידא היה צריך לפזור
 ולישבע כי ב"ד משביעין הבה לטרונק בשעה שבאו להורידו אותו
 וכיון שמת אין אדם מוריש שבויה לכניו עכ"ל . הרי לפנינו
 דס"ל דגם כ"א להזיז מלקיחות אמרינן אין אדם מוריש בו' .
 ומתניחא . על הגנאי' המסבירה ודברי' משה שביטאו .
 לתשובות הללו . דבסוף פ"ד הביאו דללל ס"ס . וכפי' זה
 הביאו השנים דללל פ"ו ולא כתבו עליהן שכן מתנגדים למ"ה
 בגמרא הכל' ולפסקי' הרא"ש הכל' ולמ"ה העור פה כפי' ז"ל .
 ולא עוד אלא שס"ס פ"ד פסק המחבר ש"ע דבעד א' מעיד שהיא
 פרוה אחריו אין אדם מוריש בו' (כשהוא תשובת הרא"ש הכל')
 וכתב עלה המחבר וז"ל וה"ה לפונ' שטרות ומת עד שלא נשבע עכ"ל .
 והוא בלפי מ"ה הוא עצמו כפי' זה ס"ד שהוא כדברי' הגמרא וכ"ל
 ומור"ם לא הגי' עליו כלו' והתב' . כעל פ"ט ז"ל הרגיש כמתירה *
 דברי' הכל' וכתב בס"ס פ"ד דהא אמרי' בפונס שטרות וכבר א'
 שמת' בו' שאין אדם מוריש בו' היינו כשכבר עבר זמן פרעון
 הס' שהיה מוטל השכופ' על המלו' א"ס לא טען הכתוב שישב'
 . אלא א"ס מת אביהן בתוך זמנו . שלא היה אז מוטל שבויה עליו
 כ"א כשטען עליו הכתוב שישבע לו (וכמו שפסק ס"ס כפי' פ"ד
 המחבר ש"ס לפני זה) בזה כיון דלא היה אביהן מחייב לישבע
 ע"פ אמרינן דאדם מוריש שבויה ונשבעין ונוטלין . וכפי' זה
 ג"כ כתב כן דלא אמרו דפונס שטרות ועד אחד מעיד בו' מוריש
 שבויה כ"א כמת תוך זמנו כ"פ ע"ס . ולא כיון י"ס בזה ע"כ
 בדנייה ושרי' ליה מרי' . דא"כ צריכין לומר דדומיא דכפי' אמרו
 בגמרא ביהומים מן היתומים דאין אדם מוריש בו' דמיירי כמת
 אביהן בתוך זמנו (דהא אמה שאמרו דיתומים מן היתומי' כמת
 לזה כפי' מלוה דאין אדם מוריש אחריו דלא לוי' ע"כ ופירושהו
 דהיינו דוקא להזיז מן היתומים דרין כן ולא בפונס שטרות וכ"ל)
 וזה ודאי אינו דא"כ לא היה מוטל על אביהן דמלוה שבויה על כל
 פנים דהא מת בתוך זמנו והוא א' מנ' דרכים שגובה כהן המלוה
 מיתמי' לזה בלא שבויה וכמ"ה העור והמחבר בר"ם זה והוא
 מוס"ס מכל הפוסקים . ועוד דאי בתוך זמנו איירי למת אמרו
 בגמרא כגון פונס שטרות ובתוך זמנו הא אפילו בלא שטר זמנו כמי
 משכנת לה כגון המזיז שטר על סבירו ועבר זמנו ושוען הכתוב
 שבע לי' שלא פרעתיך ומת דיורשיו נשבעין שלא פקדנו ונוטלין .
 ואין לומר דקט פונס שטרות לרבותא דהא אין בו סוס זד רבותא
 דשוין הן פונס שטרות ומת המלו' בתוך זמנו לטעם אחר דמת לאס'
 זמנו דזה ולא היה על אבוהו שבויה עד שיטעון עליו הכתוב
 ששבע לי' . וכפי' כעלמ' כפי' פ"ד שבויה שני דברי' הללו יסוד ועוד
 יש כמה הוכחות דלא כמת בתוך זמנו איירי הא דאמרו דפונס
 שטרות ואיך אדם מוריש בו' . וגם קשה לזדד ולחלק ולומר
 דמ"ה בתשובה איירי בדבר שלא איירי ביה הגמרא הכל' (כמו
 שכתבתי בסמוך קצת טילוקי') ע"ה דמדתם הרא"ש שם
 בתשובה וכתב עליה הא דעד א' ולקוחות הכל' ל' הגמרא דאין
 אדם מוריש לכניו משמע דס"ל דגם על הכי עכ"ל אמרו בגמרא
 אין אדם מוריש בו' . ואין בידי' ליישב כ"א לומר כותן שהשיב
 הרא"ש השבועות לא פ"א ל' הגמרא הכל' כפי' שבויה כותן שכתב
 פסקיו וזוה מצינו הרכה פעמי' שבתשובותיו מה"ט מתנגדי' למ"ה
 בפסקיו . ומ"ה העור כפי' זה כתב ע"ה פסקי' הרא"ש הכל' .

שהיה באחרונה כמ"ה העור כפי' ע"כ וסוף שמתן שכתב
 התשובות היה כראה לרא"ש מדקאמר הגמרא הכל' אלא דאמר
 רב נחמן הכו דלא לוי' ע"ה . כגון מאי דאמר רב פפא הפונס
 שטרות בו' מדברי' המקטן שהקשה כגון מאי ולא היה פשוט לו
 דדוקא ביהומים מיתומים אחריו כן ולא באיך כל הכוכבים שם
 בחסדה הכל' כז"ו . וגם פתרון שהשיב לו מהא דאמר רב פפא
 הפונס שטרות משמע דס"ל דאין טעם למק' כ"אין אדם מוריש
 שבויה כיון דין לרין . ומ"ה קשה כגון מאי וגם פתרון לא
 השיב לו אלא כגון הפונס שטרות וס"ל דדוקא בזה קאמר דאדם
 מוריש משום דסברא קלושה הוא לומר מדפונס בעצמו לומר
 שפרע קצתו מיישין שפרע גם המותר דאדרבה היה לנו
 למתשים כמשיב אביהם (כמ"ה בעור פ"י) פ"ס ככתב כשטר
 פלעין דיקרין סמס) ולומר דלא כן כמינו דאי בעי היה מוכנע
 ככל דמי הסטר (ואינו דומה למודה מקצת דס"ס דוקא אחריו
 דאין הכתוב להשיב) . משא"כ כתובע כשטר שנידו ומודה
 שטענתו אמת שייב לו כך וכך) אלא שדעת סמ"ה החס"ה היתה
 רסכה מדעתיו ושיי' ככוללת מחוון ואמרי' דפרע דייק דנפרע
 לא דייק ורמזו עליו שבויה ככ"ס ואין לך בו אלא סדישו ולא
 להוסיף בו ולומר דאין אדם מוריש לכניו (וכוא דומה למ"ה דאף
 למ"ד דאין באשנות מוטיל' להזיז בירוש' בלא שבויה מ"ה א"ס
 מת מוריש לכניו) משא"כ בעד א' מעיד שהוא פרוש (דאף
 שאין על הכתוב שבויה דאורייתא נגד עד א' כ"א כ"א לישבע
 נגדו ולפטר ולא כשבע נגדו לישול וכמ"ה כמ"ה פעמי' ע"ה
 הגמרא מ"ה) סברא אליימת' הוא לשייב הכתוב שבויה אמרו'
 נגד העד א' וכן באיך בבה לנכות מלקיחות א"ו בתוך זמנו .
 ומ"ה גם כהו סבר דאין אדם מוריש לכניו דומי' דיתומי' מיתומי'
 . וכסוף עור הרא"ש מסבירה זו ופי' להגמרא דל' דפונס שטרות
 אמרו דאין אדם מוריש אלא ה"ה איך נמי וסדוקא כמת לזה כפי'
 מלוה ומת א"ס המלוה הקילו כיון דתשלח סיוב שבויה ע"ה
 אביהן כדון שבה להזיז מיתומי' וכדי שלא להזיז מיתומים
 משא"כ באיך דתשלח סיוב שבויה של אביהן היתה על הלוה עצמו
 והמקשה שהקשה כגון מאי כוונתו היה היכן מצינו שאמרו באיך
 דאדם מוריש בו' ונשיב לו דאמר רב פפא כן בפונס שטרות וס"ל
 דה"ה באיך וראיה לדבר שפסקוהי' ורא"ה לא כתב שם
 כגון מאי אלא ז"ל הכו דלא לוי' ע"ה כ"א היה דרב פפא כו' ע"ה
 ורא"ה למ"ה דבעל תרומות שער י"ד קרוב לנפ' דין ג' כתב ז"ל
 דצריכין לברר אי הא דאמרו בגמרא הכו דלא לוי' ע"ה ואייתין
 ע"ה הא דאמר רב פפא הפונס שטרות בו' אי אמרינן דוקא פונס
 שטרות אפיקו מדין דאין אדם מוריש בו' או דלמא ה"ה לאיך שכתב
 עמו כחשכתו וסדא מנייהו נקט . ומסיק דבעל הפיטור כתם
 דה"ה לאיך כ"פ ע"ה . הרי לפנינו דגם בעל תרומות שהיה
 קדמון ע"ה על דעתו לאמר שפונס שטרות דוק קאמר . גם
 הרא"ש בתשובותיו כלל פ"ו פ"י י"ב כתב שגשגאלי' הא דאמרו הכו
 דלא לוי' ע"ה כגון פונס שטרות דוק פונ' שטרות דת' לאפוקי או
 ה"ה איך הכשנו שם עמו כחשכתו כו' ש"ה דגם בימיו כסתפקו
 בזה והרא"ש דהשי' לא צריכ' כ"א להבו דלא לוי' ע"ה כו' ולא
 השיב לו דהכו דלא לוי' ע"ה לא בא לאפוקי אלא פונס שטרות . י"ל
 דלדברי' השואל דנסתפק בזה שהיי' כן דאפי' תמ' דככלו הכו הלא
 לוי' ע"ה כן ג"כ איך מ"ה כ"א אין צריך כו' . א"כ בוחן שכת' אונת
 משכ' שורבו מסכתו ופי' דהכו דלא לוי' ע"ה אמה לאפוקי גם איך
 כל היכא דאין שבויה ראשון כ"א כדי להזיז מיתומי' ואל תתמה
 על העור שכתב כאן סתם כדברי' הרא"ש שכתב פסקיו ולא הזכיר
 התשובה כלל . כי י"ל דכדבר הכרוז לו ע"ה פסקו דה"ה ופסקי'
 הרא"ש הכל' לא רצה להאריך ולהביא דברי' התשו' . וכלה"כ ז"ל
 כן כמה שסתם העור כפי' זה הל"ב וכתב ז"ל דאין למדין דין
 לקוחות מדין ערב דאין גובין גם הערב כש' לזה כפי' מלוה אפי'
 לא להניח לכן כפי' שסוס דערב בחר יתמי' אול' (הן דלא הניח
 לכן אפי' מטעמים לפי דעת קצת גבויים הן דלא הניח לכן כפי'
 קרקעות אבל הניח לכן מטעמים לדעת העור ופי' עתיו וכמ"ה
 בפרישה) מ"ה מלקוחות דמלוה גובין היכא דלא הניח הלוה
 ליתומיו כלום . משום דבלקוחות אמרינן עבד איניש דוכין ליומא
 בו' ע"ה וס' בתשובת הרא"ש כלל פ"ו דין י"ב מסיק וכתב דדין
 לקוחות כדון ערב ודגם לוקח בחר יתמי' אול' . וכלה"כ הניח לכן
 כלום איירי ס' ג"כ כמ"ה ברא"ש השאלה . גם באותו משכ' כתם
 ז"ל דאין זה בכלל אמרי' אין אדם מוריש שבויה לכניו משום דכפי'
 דמכר ראובן לשמעון כפי' מלוה עדין המחון עומד לנכו' מראובן
 הלוה

מ"ה כפי' ז"ל

שפתי כהן חושן משפט קח הלכות גביית הוב סאירת עינים

כלום בלא שבועה עכ"ל והטור מחשב כאן כפיט בניות חלקקות ככלל איך דסיך למימר בכוארין אדם מוריש שבועה אלא שמסקנת הגמר הוא דמגבינו הוה בשבועה משום שבו דלא לסיף בן ובתו כע"ת ובעל העיטור ושאר מקראי וע"כ ז"ל דלא חש הטור לכאורה ולכתוב כאן ח"ס הרא"ש כחטוב' דדברים בברור' לו ע"פ שא"רבות' וגם ע"פ פסקי הרא"ש עצמו ודוק וכמ"ס ישוע וכת"ת טעם מאי דסחרי דברי הרא"ש שנפסקו לח"ס בתשוב' וחספו' הלך אחר דברי' האחרוני' שנפסקו סתם עיקר הכל ההמיה על הגאונים הממקרים מחר"ק ומור"ם סכ"ל בחקוקה עומדת וכן בכתבי דק' לזרד ולמלק כמו שחלקתי בתשובתי וגם כמ"ע ס"פ פ"ד דהרא"ש בתשובותיו והמחבר כמ"ס פ"ד מירי דלא גילה המלוה דעתו כח"ו שרונ' ליכנה דאחרת' דלמלא לא היה כשכ"ס ח"ו מור"ם והנמרה והטור והמחבר כאן איירי בדגילס המלוה דעתו כח"ו שרונ' ליכ"ב דהא לשון הרא"ש בתשובתיו הכל' משמע דאיירי מדין דאיירי ביה הנמרה. גם מה"ע נוסף אין למלק ולומר איכא דהרב רבינו אשר בתשובתו מיירי בדכ"ר פסקו הבית דין שבועה על ועוד דכדא' ועוד דשם

המלוה והוא שבועה כרי וברי יורשין אינן יכולין להשבע לה והנמרה איירי בדלא פסקו עדיין עליו שבועה. ועוד דשם בתשובת הרב רבינו אשר משמע דאיירי אף בדלא פסקו עדיין אלא כיון דאלו בא להוסיף היה צריך לישבע בנמרה כפי למלק ולומר דדוקא כדעמד כדון אין אדם מוריש כו' ודאי לה רב נפתלי ואחר אטו כי דינא קמחייבו ליה שבועה מעיד' דשכ"ס לוח חמי"ב ליה מלוה לכני לוח שבועה וכן באיך ועוד מדאמרו בנמרה כ"ל ז"ל שלחם קמיה דר' אלעזר שלח לנו שבועה זו מה שישבועה ועפ"ו חס"ק הנמ' וקאמר הכו דלא לסיף עלה. ור"ל דלא מפיקין מחון הירושיים כח"ו דבר מכאן אין אדם מוריש לכני ב"א ב"מ רב ושמאל הדיוא היכא שהשבעה הראשונה היתה להפקיע מיתומי' ומהו יש ללמוד דאין למלק בשום דבר ושכל דבר זולת זה הוא ככלל הכו דלא לסיף שוב מלמתי שרי' ונתיב כ"ו ח"ג (דף ע"ב ס"ג) כתב בסע' הרמ"ן ב"ד דא"ר דמירי המלוה יכולין להוסיף חלקקות' דלוח ואין זה ככלל אין אדם מוריש כו' וכמ"ס ע"ו ז"ל ודוקא שלא עמד כדון המלוה כח"ו ע"ס הלוקמי' ולא נתקיי' כשבועה קודם שמת וכן הסביתו גדולי' האחרוני' ז"ל ע"ל. הרי לכוניו דמילק בין עומד כדון ונתקיי' שבועה אז לא. ולא חש למתענות הנמרה כ"ל דמשמע מיה דאין למלק כו' אבל תשובת הרא"ש הנ"ל לא כתייב כו' כו' דאיירי ע"ס אפי' בדלא עמד כדון ע"ס. גם ח"ס כ"ס ב"מ כ"ד בע"ה ובפוגם סטרו זריכין לומר דאיירי שם כדעמדו כדון ונתקיי' שבוע' דוק' והוא דדוק דא"כ לא לא לכתו' אלא הפרס כדעמד אחר דתש"ו הרא"ש לא איירי בזה גם אכתי' ק' למח הכו' כ"ו ד"מ וס"ע תש"ו הרא"ש כ"ל דלא איירי בדעתו כדון כיון דבטי לא ק"ל כוונת' וכ"ל ועל הרי"ו נוס' קשה למח כתב האי' חילוק בעמד כדון או לא אכשכאין להוסיף חלקקות' דלוח. ולא כתבו ג"כ א"יך אשד' א' ופוגם סטרו וכפרע שלא כפניו וז"ע זהו שראיתי להקדים ולכתוב כלל הדבר' הרי"ב לביאור דברי המחבר וגם הזריכי זריכי' וכן' ומתעבה אכא לכתוב כי אור פריטי דברי המחבר כל אהד בחקוקה: לא כדא' שכתב דהא ד"ל דת' יורשי' הלוה פי' כשם שירשי' המלוה נשבעין וכוטלין המלוה עצמו כך נשבעין וכוטלין נ"כ מורישיו וכן הוא לשון הטור והר"ל דת' דאפי' כשבועה אינן וכוטלין. אבל לענין השבועה כ"ס הוא ונ"כ אינו סוה ליה כו' דבליה א"ס הוא עצמו לא טעו עצמו לא טעו דלוח כו' וכוטלין יורשי' המלוה מחנו בלא שבועה. משא"כ מורישיו דאף שסס גדולי' ולא טענו כ"ד טוענין עכורס סוהו הדין הכ"ל במשנה ובמרה דיתומי' מיתומי' לא יפרעו אלא בשבועה: לא כדא' שכתב ב"ד דמירי יורשי' המלוה מחנו בלא שבועה. ואיבין קיים היה יכול לטעון שרפתי' לכן שרתי' כן גדולי' כיון שבאין לישבע ור"ל וכל מה שאיבין היה יכול לטעון אכן טענין לכו' משא"כ בשבועה ח"ו ולא טעון שפרע לכן עצמן: לא כדא' שאין יורשי' נשבעין וכוטלין טעמו כתיבתי כפרייה כשם ב"ת דמ"ל דהא דאמרו שאין אדם מוריש שבועה לכניו הוא משום דכל ממון דאין אדם וזכ"ס כ"א בשבועה לית ליה זכו' ביה כל זמן שלא בשבע ח"ס כמי' אין הירש מוריש' שבע' לכניו אחריו: לא כדא' שגם הן כו' כ"ל דעמד דאין אדם מוריש שבועה לכניו הוא משום דכל אביסין היה חוטל לישבע שבועת כרי' לא כפרעתי ואין יורשין יכולין לישבע עליה כ"ל ח"ס כ"ד ב"ד דורשין יורשי' יורשי' דכולם שפ"ס שמה היא וכשכ"ס' שלא א"ל מוריש' שש"ס זה פרוע הוא עכ"ל. ושני הטעמים (דשני היא כ"ל) כתב בע"ת שם כשער י"ד דין ב' וכתיב נ"כ שם דה"מ חסני הטעמים הוא דין זה דירש' מן הירוש' ע"ס. והע"ג דב"ד דירש' מן הירוש' איירי דלא מת הלוה כח"ו מ' אין זה ככלל הכו דלא לסיף עליה כ"ל כיון דעב"כ יתמי דיתמי המלוה כאן להוסיף מיתומי' הלוה ממון שלא היה יכול לנכו' אביסין מיתמי' הלוה כ"א כשבועה' ולא אמרו רב ושמאל' מת לוח כח"ו מלוה אלא חס"ס דאיירי מיתמי' המלוה הראשונים דבסין אין שייך שבועה עכ"ס כ"א בשמת הלוה כח"ו התלוה ודוק' לא כדא' שכן בניס או אח"ס כו' כ"כ לפסקי מחא' דס' דבמרה לוח' דדוק' בכניס אחריו אכל אסיו נשבע' שהוא ככלל האחרס הכו דלא לסיף עליה קמ"ל כיון דגם על אחי' הוא שבועה שלא שדקדו מורישיו אין קילוק בין אח"ס לכניס וכמ"ס לע"ז: לו שאיכו יכול לנכותו אלא כשבועה פי' שבועה שטוענין כ"ד עבור כתיבת א"ס' שלא טעמו בעצמו כו' שמת לוח כח"ו מלוה ח"ו ה"ה מת תלוה כח"ו לוח כשמתו יתומי' הראשונים' דהמלוה וכמ"ס כשע"ף שלפניו זה לדעת י"א הראשונים ע"ס: לו ואפי' נשבע המלוה כבר לא מחני פי' ששבע המלוה כח"ו לוח ללוה שלא נפרע ואש"כ תת לוח כח"ו מלוה דלא היה יכול המלוה לנכותו אותה החמון (שכבר נשבע עליו ללוה) מירשי' העלויס כ"א שבע' מפני שכל' היו טוענין עבור יורשי' הלוה שמה אחר השבועה פרע' לך הלוה מ"ס בשמת המלוה אין יורשי' נשבעין וכוטלין מירשי' הלוה דמ"ל ממון שלא היה יכול אביסין להוסיף אלא כשבועה ואין אדם מוריש כו' לא ואם עבר הדין כו' משום דיש טלונת' בנמרה' בוס ומסיף שם בנמרה דלכתיבה אין אדם מוריש' אבל אי'

נ"כ לישבע. כתב הרמב"ם פרק הכותב אסא דתמן וכן סימחוס חן היחאיים לא ופרעו אלא כשבועה כמכ בעל הטיור ז"ל דדוקא דטענו אריך אחר לנו קרעמי כואמרינן בחוק ה"ה לא הכי לא טענינ' לכו' שאין טוענין ליוה לכותמו של יורש ע"כ ז"ל י"א וכוטליס. ומ"מ פיכא שירשי' הלוה יכולים לטעון לירשי' המלוה שפרענו מחניסן וזו סיו' יכולים לישבע כדיו ואמר כן מחא' אין יורשי' הירוש' כנשעין וכוטליס ודוק' וכן כתב הנ"ל ש"ס וע"ל ס"ס ועיין כמ"ס ס"ק ל"ד עיין ב"מ ודוק' ז"ל י"א כיון שסס בניס כו' עיין כמ"ס ס"ה פ"ל הנשעין דהיינו הטוס דלא ק"ל כב"ס כסטר העומר לענות כלכו' דמי וכמ"ס בסוף פטרו תקפו כן. ודברי התרדגי פ' ה"ה על יפתחו ומרתיק טורס כ"ג כ"ד ועיין בתוס' כחוכות דף פ"א ע"א וע"ל ר"ס מ"ו וכמ"ס ופוסקים פ"ה טלונת שוב ראימי' בברק שיהי' ריש סימן מ"ו הבני על המיריק וטוב תחתי כשליס כגוריס פ' מחקבל דף ק"ב ע"א חקסס על המיריק וגם המיריק בזה וע"ס עיין בחס"ר ס"ב כן ס"ג סימן ל"ו ועיין בפ"ה ר"ה שלסקר סי"ג וסימן ח"ו: ונפסקו אין מופי' כו' ע"ל כ"ה פ"ה ח"ו ס"ה כמ"ס ועיין בפ"ה ח"ו ל"ב פ"ה ח"ו ס"ה כ"ה ס"ה וכלל ב"ס ח"ו נכתב מירשי' מ"ס ח"ה ר"ס דף ק"כ"ה בנמרה ר"ס כס"ג סי"ע ג. ובמ"ס פ"ה שלסקר סי"ג וסי"מ. ועיין בפ"ה ח"ה ס"ב ס"ר ע"ר:

שפתי כהן חושן משפט קח הלכות גביית הוב סאירת עינים

כבר

מאירת עינים: חושן משפט קה הלכות גביית חוב שפתי כהן רכו

פבר נבו שבועה דלא פקדונה שנתנו נס אמרו שס הכו
דלא לוסק עלה ושדוקא כהשבעה הראשונה היתה עליו כדי
להוציא מיתמי סלו אמרינן דאין אדם מוריש שבעה כהאי לכניו
אבל כשאר ענינים אף שכנין נכ"ל לא היה נוכח כ"א בשבעה
כנון פונס שטרו וכל כיוצא בו
דחשיב הטור והמחבר כסמך
ס"ד כהן נכשעין דלא פקדנו
וכושלן (וכבר כתבתי בל"ז
בכלל הדברים ועיין מ"ס מזה
עוד בסמך ס"ד: לע און
קורעין אותו ר' ז' מ"ט שמה יכול
לתוססן ממש שתיים אביהן או
יבא לב' ויבנו אותו בו: מ
אם הניח הלווה נכסים פי' בין
קרקע (וכאן להוציא מערב
מס' דאין יכולין להוציא מהירוש')
כיון דמת לוה כתי' מלוה משא"כ
מערב סמ"ד שם' בכלל הכו דלא
לוסיף: בין משלשין דכיון דנס
בניית לכן משלשין מלו' עליהן
אפי' מדיבא דבמרה לפרוע מוב
אביהן וכמ"ט הטור והמחבר ר"ס
ק"פ ע"פ לאפוקי בשלא הניח הלוה
כלל אף שירשם יסורו ויפרע
להערכ מחמת הפסד שטעה עס
אביהן מ"מ יכולין יתמי המלוה
להוציא מהערב כיון דמן סדין
יתמי הלוה פטורין מהערב וכ"כ
הטור בס"ז ס"א וס"ב ע"ס
וע"ס בטור דכתב עוד דדוקא
בערב דלא הכי משא"כ בלקוחות
דאף שמת לוה כתי' מלוה יכולין
ירשם המלוה לנכות מלקוחות
דלוה כשלא הניח לכן נכסו
קרקע' אף דהניח לכן משלשין
משום דאין בלקוחות יכולין
לסזור לטרוף מירש' הלוה דעבד איכ' דוכין קרקע ליתא אלל
כשהני' הלוה לירשיו קרקע אין המלוה נוכח נ"כ מלוקח (ככה נ'
דמת לוה כתי' מלוה) דלאו האקרות בלקוח על היתומים וכל'
כאלו כאין מתקלס לנכות מהן והתמא למה השמים המתפר להאי
דיא: ואפשר דשם היה בעינין זה דדומה לערב ודוק: מ
נוכח בלא שבעה פי' אפילו מת הלוה כתי' היה נוכח המלוה
מירש' הלוה בלא שבעה דכיון שה' יתומ' כידו לא מיישינן ללררי
לפיכך גם אחר שמת המלוה נוכין ירש' המלוה מירש' הלוה
בשבעה דלא פקדנו: מח ועל כן כשנכשעין יורש'ם
כ' כפרים כתבתי דקמ"ל כזה דאפי' להמ"ד דס"ל דאין נאמנות
שהמין הלוה למלוה עליו ועי' ירש'ו מהני למלוה לבית פטור
דאין זה בכלל אין אדם כ' ואלו דמן הרין היה נוטל מהם בלא
שבעה ע"ס: מנ אלא הרי הפונס שטרו כו' ה' דפונס שטרו
ודע א' כו' דיבייה כתבאר בטור ובדברי המחבר בס' פ"ד והבא
ליפרע שלא בפני הכע' כ' בסיון ק"ו: והבא לנכות מלקוח' בס'
ע"א ס"ט וכס' ק"ד ס"ד ושם בכל מקומות הללו כתבאר דמיון
דדין' הללו לא היה יכול לנכות המלוה בלא שבעה דאפי' לא היה
טוען הלוה או בא כסו ליכשע ל' ואפי' מירש' ממון זה לבניו משו'
דבמרה אמרו סבו דלא לוס' עלה דרב ושמואל והיינו דוקא כמת
לוה כתי' מלוה דלא היה יכול המלוה להוציא כראשונה מיד ירש'
הלוה כ"א בשבעה ובממון כזה דוקא אמרו דאין אדם מוריש כיון
דתקילת השבעה ה' שבה להוציא מן הירש'ם משא"כ כל הכי
דלא בא השבעה כראשונה להוציא מהירש'ן: אפי' דמת הלוה
או הלקוחות אחר כך וכאן להוציא מהירש'ין מ"מ כיון דכראשונ'
לא באה השבעה על הנוטל מירש' לא הקילו בה ואמרי' כהו אדם

מירש' כו' ועד' כתיבין זה סכ' ונכס' מ"ס ס"ד סס כתבתי יסוד דל' מ"ט הטור והמחבר כאן בדפונס שטרו ובע"א ובלקוחות אדם
מוריש שבעה לבניו אפי' שם הממכר שם כס' פ"ד דפונס שטרו ובע"א ובלקוחות אמרי' נ"כ אין אדם מוריש כו'
ע"ס ובכלל הדברים הכל בתמית קוש' נ"ב ועם דמית' שם דברי הע' בראיות ברורות ע"פ הנמרה כמ"ס כתיבין זה ובסיון פ"ד
ביטוב קוש' וע"ס: מ
וכנון שלא מת הלוה כו' ו' הטור דאם מת הלוה כתי' מלוה היינו יתומ' מיתומים דאין אדם מוריש
שבעה לבניו וכ"כ הכע' שער י"ד דין ג' וק"ק דפשיטא הוא: נח ב 2 8 ועפ"ר

רבותיו וסכן דעת בעמ' ע"ס וכן סוף כעל הטיור ריש דין פותק דף
מ"א סוף ע"א כס' ר' תנא וכתב'ם גם כן סכן דעת הר"י ור"ל ללא
גבי אלא בשבעה הכי'ם שם כעל הטיור כן וכתב' וז' והמתכר' כיון דא'
שטפה נהר גובה השאר נכס'ם אפי' דהחוקק בה לא גבי אלא בשבעה דקרקע
בחקת נעלוה קיימא ויכול לומר לו טול מחשבון ופרע לי את שלי כל הויא
דלא אמר לי לא יא' פרעון אלא חו' עכ"ל וכן עיקר ומ"ס הר"י'ם סיון א"ת
דבוכה בלא שבעה והכ"א ראי' מירש' פק' אפי' יחד לה ארעא חד מתכר'ם
דבוכה בלא שבעה ותכ"א כ"י סכ"ב: לפע"ד לאו ראי' ה' דכבר כתב
הכע' ע"ס ו' אפי' דאחריון גבי כתובה יחד לה ארעא בלא שבעה גבי
כתובה שאני דלא כתיבה כתובה לנכות מהיים אבל ב"ח בשבעה עכ"ל ונ"כ
הר"ס פק' אפי' בכתב הרב"ד ור' וזה שלא נאמר יחד משלשין וארעא
לפטור מחכמה אלא בכתובה שאינו עשו' להתפ'ם כררי אבל ב"ח חושש
לפרעון ע"כ ותשעה ע"ס הר"ס'ם חכמים לברכות ונ"כ ברחמים סס וגם
מ"ס הר"י'ם כס' הר"ס'ם אינו מוכרח לפע"ד (ואפשר דנס הר"י'ם לא
קאמר השמים דהר"ס'ם רק דלא אחריון כזה אלא מוריש שבעה לבניו ונ"כ
הר"ס'ם בתש"ל כלל פ"ו סיון ד' ע"ס וכחו מחלק הר"י'ם בסוף התשו' עי'ן סס
וארר'א נלע"ד מרכת הר"ס'ם פק' מ"ה ותכ"א הטור לקחן ס"ק א' דעיקר
ליתמי כל מה דמי אביון למשעון ותשבעי' למלוה אפילו לית להו סענ'
ברי רק שמה נכשע על הפסדן ע"ד ס"ב א"ו סוי אביון עי'ן איהתבע ל'
דלא פרעתיך משכניס ליה: וא"כ עני' להו כל מה דמי אביון למשעון
ותשבעי' ליה אן חס דס"ל לר"י וגם ראוהו'ן אין אדם מוריש שבעה לבניו
כזה כראש עיקר כשאר פוקק'ם שמלקים עליו וכחו שפק' החתבר ולא
מסתמי'ם אלא הפסד דכיון שס כררי יתכנו' מחוזקת לא אחריון א"ל מוריש
שבעה לבניו דאין אחריון כן רק לטובא ומוון ולא כשהוא מחוזק: וכן כתב
הרשב"א בתשו' סיון חקל'ט ע"ס ונ"כ כ' שחו ס'ס'ס ולקחן מ"י ק"ס
מחו' ה' וכן חלק הר"י'ם עמון בסוף התשו' וסכ"י לא הביאו ע"ס זה עיקר
עי'ן בסמ"פ ס"ק מ"א ער בשכונ' ללא פקדון דבריו תמוהים דכיון שהים
אביהן נוכח בלא שבעה להם יתכנו' הם וכתי' אמרי' לבר'י' ב"ח בסמ"א אביון
סקיל בלא שבעה איכ'ו כתי' שבעה ור"ק: עי'ן בתשו' ר"מ אלאר' מ"פ ב'
17

דעת בעמ' ע"ס וכן סוף כעל הטיור ריש דין פותק דף
מ"א סוף ע"א כס' ר' תנא וכתב'ם גם כן סכן דעת הר"י ור"ל ללא
גבי אלא בשבעה הכי'ם שם כעל הטיור כן וכתב' וז' והמתכר' כיון דא'
שטפה נהר גובה השאר נכס'ם אפי' דהחוקק בה לא גבי אלא בשבעה דקרקע
בחקת נעלוה קיימא ויכול לומר לו טול מחשבון ופרע לי את שלי כל הויא
דלא אמר לי לא יא' פרעון אלא חו' עכ"ל וכן עיקר ומ"ס הר"י'ם סיון א"ת
דבוכה בלא שבעה והכ"א ראי' מירש' פק' אפי' יחד לה ארעא חד מתכר'ם
דבוכה בלא שבעה ותכ"א כ"י סכ"ב: לפע"ד לאו ראי' ה' דכבר כתב
הכע' ע"ס ו' אפי' דאחריון גבי כתובה יחד לה ארעא בלא שבעה גבי
כתובה שאני דלא כתיבה כתובה לנכות מהיים אבל ב"ח בשבעה עכ"ל ונ"כ
הר"ס פק' אפי' בכתב הרב"ד ור' וזה שלא נאמר יחד משלשין וארעא
לפטור מחכמה אלא בכתובה שאינו עשו' להתפ'ם כררי אבל ב"ח חושש
לפרעון ע"כ ותשעה ע"ס הר"ס'ם חכמים לברכות ונ"כ ברחמים סס וגם
מ"ס הר"י'ם כס' הר"ס'ם אינו מוכרח לפע"ד (ואפשר דנס הר"י'ם לא
קאמר השמים דהר"ס'ם רק דלא אחריון כזה אלא מוריש שבעה לבניו ונ"כ
הר"ס'ם בתש"ל כלל פ"ו סיון ד' ע"ס וכחו מחלק הר"י'ם בסוף התשו' עי'ן סס
וארר'א נלע"ד מרכת הר"ס'ם פק' מ"ה ותכ"א הטור לקחן ס"ק א' דעיקר
ליתמי כל מה דמי אביון למשעון ותשבעי' למלוה אפילו לית להו סענ'
ברי רק שמה נכשע על הפסדן ע"ד ס"ב א"ו סוי אביון עי'ן איהתבע ל'
דלא פרעתיך משכניס ליה: וא"כ עני' להו כל מה דמי אביון למשעון
ותשבעי' ליה אן חס דס"ל לר"י וגם ראוהו'ן אין אדם מוריש שבעה לבניו
כזה כראש עיקר כשאר פוקק'ם שמלקים עליו וכחו שפק' החתבר ולא
מסתמי'ם אלא הפסד דכיון שס כררי יתכנו' מחוזקת לא אחריון א"ל מוריש
שבעה לבניו דאין אחריון כן רק לטובא ומוון ולא כשהוא מחוזק: וכן כתב
הרשב"א בתשו' סיון חקל'ט ע"ס ונ"כ כ' שחו ס'ס'ס ולקחן מ"י ק"ס
מחו' ה' וכן חלק הר"י'ם עמון בסוף התשו' וסכ"י לא הביאו ע"ס זה עיקר
עי'ן בסמ"פ ס"ק מ"א ער בשכונ' ללא פקדון דבריו תמוהים דכיון שהים
אביהן נוכח בלא שבעה להם יתכנו' הם וכתי' אמרי' לבר'י' ב"ח בסמ"א אביון
סקיל בלא שבעה איכ'ו כתי' שבעה ור"ק: עי'ן בתשו' ר"מ אלאר' מ"פ ב'
17

שפתי כהן חושן משפט קט הלכות גביית הוב מאירת עינים

ימחה הלום בו חלקלו בכל חובות כיון דאם יודמו לו חמתי
 זרין לשלם לו כל חובו - ומלוא סכא לנכות מהלוקק וכל לקבל
 כסדה בלא שומא נדמי כל חובו שומעין להמלוה כמ"ס הסור
 והמסבר לקמן כמ"ס ק"ד ה"ט דהתם מיירי דלהלוה ס"י וסוכתו
 הוא שיקבל המלוה בכל חובו כרי

שלא יחד' עליו זומ' סולכין אחר
 טובת הלום אכילו אס רונה
 הלוקק לסלק להמלוה מיד דמי
 שומתו וכ"ס כשאין לו עתה
 חמתי דא"ל לשומ' כדי סיהדר לו
 השומא לדעת הרמב"ם דס"ל
 דשומא, סררא אף ללוקק דחשו
 לנסידא דלוקק"ל: ו כס
 של פלוני המת דשששו שחא
 הירש יתן את שדה שלו להמלוה
 בשמות חובו ושל המת שירש
 ישר כידו ויבוד ויפסידו ואשר
 שיבטח המלו' השדה שקיבל יביא
 הירש עדים שאותו שדה הוא
 שלו וכפעות תכנה לו ויזילאם
 מידו ליתן שדה שתקלקלם
 כידו ויזילאו לעופל הכ"ד שלא
 עיינו בתקנתו של יו"ט: ו
 כמי שטעם בדבר משה ומור
 פי' אפי' לא טעמו כלל וכ"ס הסור
 ומה שמסיק המחבר וכתב דאם
 לא דקדוק בשומא כו' ושעו כסמי'
 משתות דמכרן קיים סס איירי
 שהכריזו אלא שלא דקדוק כ"ס
 בשומא והכרוז: ס דאין
 לב"ד כו' עד ד' מ"ט ע"ז וע"ז
 מ"ט הכ"ד כו': ס ויט
 פולקין ויסיס סס כשעת' כיון
 שנכסה בזמן שאינו ראוי למכור
 סוה כמכרו בלא אכרזות' וע"ל פי
 ק"ג ס"ו: יוד האחריו' על

פ' ופ' סבריו ועיין נחמ"ס ק' י"ט סר סבל הכ"ח כחמ' חס עליו דמ"ל
 הרמב"ם מוכח דמי כמות הן ומת"ס ברישא סבל לא כדק בשומא רבה לומר
 שהכריזו כו' - וקשה לפי דברי הכ"ח ס"ל לס' למרן כפן בס"פ טעו אנר'
 ביקורת דחמורה לרדוף ורישא איירי גם כן דהכריזו סבל סלע עשאו בוקרת
 ולא הו' ליה ללוקק כפן סריכוס כו' ודו' לקלן נראה לכוונה דברי המ"ח
 שיקר וי' ע' וס' רבני כו'
 עיין לעיל כ"ט ע' סתין ק"ד סתין ס'
 ועיין בחסוכת חרש"ס סתין סת"ר:
 ד מוכרין סלע בככרזה וכו' כיון
 ה"ל' כשעיק' לפי זה הוכח
 דוכני לחזוקת ולכרנא ומסע' סתנכתי
 סס ע"ל סת"ע ולא דק דכפן הוא
 סססס סרוי כעל' ובר' שרונה לפיכך
 עענחו ובעתה ססס סרוי' להסרע
 מדעתה וכו' חלי בלונתא כסתי' ק"ג
 ס' ע"ס ק"ל ועיין דכ"י:
 ס סייכו

ב (ס) כשכותבים האררכת' על נכסי יתומים בין גדולים
 בין קטנים כותבים בה והכרזו שהנכסים האלו הם של
 פלוני המת ואם לא כתבו כך הרי האררכת' זו פסולה ואין
 אוכלין בה פירות אפילו אחר שישלמו ימי ההכרזה:
 ג (ס) כמכר' ד' (ב"ר שמכרו שלא בהכרזה נעשו ו'
 כמי שטעו ברבר משנה וחוזרים ומוכרים בהכרזה:
 ד (ס) (הרשב"ם) י"א דאם מכרו הקרקעות כשעה שאין קונין
 כנון כשעת מנפה או מלחמה מה שפעם עשו ד' דאין
 לב"ד למכור אלא כשעת הכנייה (ה"ר' נר נחמ' ס' ו"ט:
 (ס) נרנמ"ס ד"ט) ובית דין שמכרו' האחריו' על היתומים
 י"א (ג) וב"ה שהכריזו כראוי וברקו יתה ודקרו בשומא אע"פ שטעו ומכרו י"א שוה ק'ב'ק'
 או ק'ק'ב' הרי מכרן קיים אבל אם לא ברקו בשומא ולא כתבו אגרת בקורת שהוא דקרוק
 השומ' והכרזה ושעו והותירו שתות או פחתו שתות מכרן בטל י"א פחות משתות מכרן קיים
 זכנ' אם מכרו קרקע י"א בעת שאינם צריכים להכריז עליה סו (או) במקום שנהגו שייס
 להכריז לעולם (סור ס"ז) ושעו ופחתו שתות או הותירו שתות סו מכרן בטל (סור ס"ט) ס'
 חו"ף) אע"פ שהכריזו (סור ס"ט כסס הרמ"ם) (ו"ט) יודין ססססו אע"פ שלא היו צריכין מכרן
 קיים) (סור ס"ט כסס הרמ"ם) ואם (ג) רצו ב"ר שלא לבטל המכר ויחזירו האונאה מחזירין
 לא יהיה כח הדין חמור מהם פחות משתות מכרן קיים (ל' רמב"ם ס' י"ב חמלה) והו' מחילה
 כדן הדין אע"פ שלא הכריזו שאינם צריכים הכרזה באותה העת - איזהו העת שאינם
 צריכים הכרזה כשמוכרים לפרוע למי שהלוה לצורך קבורה או למוון האשה והכנות או ליתן
 מנת המלך י"א וכן ב"ר שמכרו דברים שאינם טעונים הכרזה ושעו בשתות מכרן בטל פחות
 משתות מכרן קיים ואלו הם הרברים שאין מכריזין עליהם י"א העברים והשטרות והמטלטלין
 אלא שמיין אותם בב"ד ומוכרים אות' מיר ואם השוק קרוב למדינ' מוליכים אותו לשוק:
 ד (סור כסס רמב"ם כ"י ס' ס' וסור וכמנו המחנ' סס ס"ט) אפוטרופס או ב"ר שלוו לצורך
 היתומים כ' (ד) מוכרים שלא בהכרזה ופורעין וכן ב"ר רובין ואחריו' איתמי' אם טרפו
 ממנו גובה הלוקק שלא בהכרזה:
 ה כ"ה הא דאמריו' שאם טעו בית דין ופחתו שתות או הותירו שתות מכרן בטל

היינו

פיתומי' פי' על הנכסי' שירשי' חאכין וקמ"ל כוה דל"ת כל הלוקק מכ"ד כיון שהם מוכרים בהכרזה כמות הוא הלוקק שאלו הוה עליו
 וערערי' סו' חאכס כימי הכרזה הלכך שלא באחריות הוא לוקק קמ"ל דלא וכן הוא כנמרא: י"א ובית דין שהכריזו כו' עד אבל
 אם לא דקדוק בשומא כו' עד וכן אם מכרו קרקע בעת שא"ל כו' המחבר נמשך כדברים הללו אחריו דברי הרמב"ם דס"פ י"ב חמלה דכ"ס
 והוא ע"פ משנה ונמרא דפ' אלמנה נזונית דסס (סוף דף ז"ט) תנן ז"ל סוס דיינים שפסחו שתות או הוסיפו שתות מכרן בטל כו'
 עד אבל אם עשו אגרת בקורת (הכרזה שמקרים אותה בני אדם ע"י הכרזה) אפי' מכרו מנה מחמתים או איפכא מכרן קיים -
 ונמרא (דף ק' ע"ב) הקשה ארישא דמתני' במה איירי' כלל אכרזו א"כ טעו בדבר משנה אפי' מכרו סוה כסוה המכר כעל ומשני
 דרישא דמתני' איירי' בדברים שא"ל הכרזה או בעת שא"ל הכרזה כו' וכוה המה מחולק' דהר"ש והסור פירשוהו דלא הכריזו בהו כלל
 בה הכריזו אף שאין זרין להכריז מכרן קיים אפי' טעו בכפל והר"ף והרמב"ם פירשו דרישא הוא דומיא דס"פ וימירי' גם כן בהכריזו
 בינא רק שדברים שא"ל הכרזה לא היו רגילין לכתוב אגרת בקורת וכאלו הכריזו דמי וזהו סה"ס וכתב המחבר באלו אע"פ שהכריזו
 כוה - ומור"ס שכתב עליו וי"א כו' הוא דעת הר"ש ה"ל אכל מ"ס הרמב"ם והמחבר ברישא ז"ל אבל אם לא דקדוק בשומא כו' אינו
 סס כנמרא כהדיא ולא כרי"ף והמ"ח פירשו סס שהכל הוא כנא א' (זה עס מ"ט אחריו' ז"ל וכן אם מכרו קרקע בעת כו') ע"ס
 אבל הכ"ח כתב סס עליו דמל' הרמב"ם מוכח דמי כמות הן ושמ"ס הרמב"ם כרישא אבל לא כדק בשומא ר"ל שהכריזו אלא שלא
 דקדוק בשומ' והכרזה כמשפט - וכן פי' הרמב"ם אגרת בקור' סס כמשנה פק' אלמנה נזונית ע"כ כ"ח וכוה דברי המחבר
 ומור"ס מחאריס: י"ב
 שוה מנה בק"ק ע"ל סימן רכ"ז מ"ט הסור וכסמ"ע כוה: י"ג
 משתות מכרן קיים משוס דכוה מחילה וכדן הדין דאין דרך העולם לדקדק כ"כ אבל בשתות אף על גב דבהדין התקס קיים
 ומחזירי' אוכסס כהקדש וכיורש' תקנו שיסא המקדש כעל - והיינו דווקא כסיראו הכ"ד שהביטול הוא טובת היתומי' דאי לאו הכי לא
 צרע מהדין גם כוה וכמ"ס המחבר אחר זה: י"ד בעת שאין צריכין להכריז כו' בסמוך פירשוהו דהיינו דוק' כשמוכרי' לצורך
 חזוני ולכרנא דהירשי' ולקבורה דהמת וז"ל כשמכרו לפת צורך אחד מאלו אלא אפי' מוכר לשלם למי שהלוה לצורך ח' מחלו מוכרי'
 בלא הכרזה כדי שלא יונעל דלת כפני ג"ס החלום לוח כשיטער' להמתין עד שיכלו ימי הכרזה ועפ"ר: טו ס"ג או במקום שנהגו
 שלא להכריז לעולם - בטור מפורס ו' חמני' סיס בני אדם שלא ירצו לקבול' אפי' כריזו שלא יכריזו אפילו ככ"י דאכרזות' פי'
 שנכח' הוא שקובין ככ"י דצריכין למכור מפני הדוקק: טז מכרן בטל אפי' שהכריזו ס"ל כיון דא"ל הכרזה ודאי לא דקדוקי' וס'
 בהכרזה ודינו: י"ז דכיון שהכריזו אפי' כו' ז"ל הסור כיון שהכריזו ולא היו צריכין יס הוכסס דקדוקי' יס ומכרן קיים אפי' טעו
 ומכור סוה מנה כחאיתים וכן כוונת מור"ס וכאלו כתו' כיון דאע"פ שאין צריכין הכרזה הן הכריזו ה"ס מקדן קיים: י"ח וכן כ"ד
 שמכרו דברים שאינם טעונים הכרזה כו' בטור ס' קי"ז לשוני וכלליתו יוד כני תלתא וכת' ז"ל דברים שא"ל הכרזה כנון כו' וכסמיה
 שאין מכריזין כנון כו' ובמקום שאין מכריזין לעולם כו' בכללו פתחו או הותירו ששות מכרן בטל כו' והמחבר נמשך אחר' הרמב"ם
 דפי' כ' חמלה ע"ס: י"ט העבדים והשטרות כו' ז"ל הגמרא עבדים מ"ט שחא יסמחו שרונים למכרן ויכרתו מטלטלי' ס'
 ושטרות שחא ינכבו - ופירש"י כשחאספי' כדי ללוקקס ינכבו: כ' מכרין שלא בהכרזה וכו' כדן הכל' כסע"ף דלפני זה
 פי' כ' דוכנו לחזוני ולכרנא ומטעם שכתבתי סס: כ"ה הא דאמריו' שאם טעו כ"ד ופחתו כו' בהסירדו לבי' - ואפי' י
 דהמשה הכל' דסוס דייני' והרמב"ם והמחבר לעיל בס"ג כותבין כלום ל' מכיר' ז"ל דגם זה מכיר' קדי' ליה מה ססכ"ס מקבל אחר
 בשועו והכרזה אבל הר"ש ואינן גאונ' פירשו המשכ' דסוס דייני'

מאירת עינים הושן משפט קי הלכות גביית חוב שפתי כהן רכח

היינו כשהורירו לנ"ח בן עיקר ומס' אבל כ"ר שמכרו כו' ר"ל אפילו כרו לפרוע לנ"ח ודלא כנראה מלשון הכ"ח דאף היכא דחכרו לנזק ערעון כ"ח גם דיוו כאלו בוודיו לנ"ח ע"פ ר' ליתא ודו"ק ל"ל - וזו מיישב גם כן את מה שכתב הכ"ח על מס' סבור כס' ר' וזו דחוקה על הרמב"ם ע"פ דלפי מ"ס ע"פ ספרה"ם פתח חשמו"ך הלוקח סומך עליהם כו' ור"ל אפילו כרו לפרוע לנ"ח ודו"ק היטב ועיין דבריהם כו' פ' י"ג מס' חכירות דין י"א חמשה מנואר כדברי הסמ"ק שכתב שחכר רמב"ם ודלא ככ"ח ע"פ : ו כרוי סדיוס כו' עיין לקחן סו' רכ"ז סעיף ל"ד ודו"ק : ז מכרו ע"פ סליח - ועיין בחשבוני מהר"א ז"ל וז"ל :

ק י א אלא א"כ יש עליהן חלוס ברביית כו' עיין בסמ"ט ס"ק ב' ער וזו מוכרין בשווא אפילו בלא סכרו' לזיוס כו' א"כ שיקבל עליו טלל ליק' רכ"ז כל ימי סכרו' או חכרוין לזיוס כדאית' בר"י ותוס' פ"ט ז ב שקיבל עליו כו' עיין בסמ"ט ס"ק ג' ער ונראה דלרבותא מוקמי לה התנאה והפוסקים ז"ל אינו דבבבבב מוכרם ללוקחי כשקיבל פו' דא"כ אחא"כ חכרוין לזיוס כדאית' בר"י ותוס' פ"ט ז ב וכר' פ' אלמנה נזירות ונס כוונת הפוסקים כן ואפשר דלסבור קמי' ומ"ס בתנאה סוף לרעם סבור ודו"ק - עיין בחשבוני ר"ח כהן ס"ב סו' ק"ג : ג הרשות ניד כ"ד לטבנתו - ומ"ס א"ס יש קנס על הפרעות כ"כ בחשבוני ר' אליהו ו' מייס סו' ל"ד עיין בחשבוני מני"ס ח"א כשאלות הסניות סו' ר"ק ומ"ס סו' ר"ס ועיין בחשבוני ר"ח אלפון סו' ק"ג : ד עתה דאין כפרעין עיין בחשבוני ר"ח אלפון סו' ק"ג וק"ל עיין בחשבוני מהר"ס סו' חכ"ו ובתשו' ר' אליהו ו' מייס סו' סו' ובתשו' מני"ס ח"ב סו' ק"ח : ה לפיכך אם תפס מהלכס כו' ל' הסוד לפיכך כו' ער לקוח סוף בניי מותר לו לתופסו בחובו כיון שירוע וברור לו טלל קרעו מהכיסין עכ"ל ופי' הב"ה דסיינו אפי' איכא עדי' ונראה ודלא כנפס"ח כו' ודבריו מחוין דהל"ל כתב הסוד דוקא בחקוס פה"ס יכול לסעון לקוח סוף כירי וסיונו חמש כנפס"ח וכוונתו ע"פ בחמ"ע ס"ק ו' וכן מוכח להר"א כר"ס פ' חו"ה סו' י"ז שפי' עובד דרכו כר טרפוס סה"ס לו ספר על המעות ואפי' סבי לא מהני אלא בחקוס מבו ע"פ ודו"ק חקוס ב"י על לטון הסוד הל"ל למה כתב חותמי

ס"ל דתני פתחו או חתירו שתות מחרן בעל כו' כפשוטו דאירי גם במכרו ללוקח ומעטם שאלתו כסמך : ככ בשומת ב"ד אבל כ"ד שמכרו כו' הטעם דדוקא כשנתנו להמלוה כסוכו דאז לר"ך לקבלו כמו ששמוהו שאין כותבין לו כפסות מכדי ישעור ששמוהו מ"ס בין פסות שתות או חתירו שתות המקח בעל אבל כשהכ"ד מוכרן השדה לאיש דעלמא דאיוו ר"י ללקחו כשמו' ב"ד אלא כרזונו תלוי לקימתו מהן כמו שר' הדיוט' שמוכרין זה לזה דק"ל כר"מ דאין אונאה לקרקעות - וסינו דוקא אם עשה הלוקח וקנהו כיוקר ככפל אבל אם עשו ב"ד ומכרו כוול מוכרן בעל בשתות וכו' הרמב"ם בסדיא כפי' דמכירה והראב"ד והרא"ם ס"ל דגם כעשה הלוקח ביתר משתות המכר בעל כיון דקנה בשומת ב"ד ולא עלה על דעתו שיתאונה הלך ככה"ג אפי' בקרקעות קפדי איכא וסו' טעם י"א שכתב מור"ם אור - כן בכל שהוא המכר בעל דא"ל לתקוני שדרתיך ולא לעשותי : ב ד רינו כשאר כל אדם (ל') פטור וזכר המשלם ביתרין וכ"כ הסוד והמסכת לקמן כפי' קפ"ג ע"ש והטעם דאשכ"ח לוקח כיון שהוא בעצמו קנהו מיד השליח ודעתה דנפשיה טוב אין מילוק בין אם קנה מיד שליח ב"ד או שאר כל אדם :

ק י א א ככר נתבאר ב' בתחלת סימן ק"ח שאין גזבים מיורשים קטנים שלא הגיע לשלש עשר שנה אפילו יש עליהם שטר שוב מלוה שאינה על א' משלשה ררבים שנתבאר שם אפי' היה בו נאמנות ואפי' היו בו כל תנאי שבעולם אין גזבים בו ב' (ב') אא"כ יש עליהם מלוה ברביית שלוח אביהם מכותי (ג') שקבל עליו לרון בריני ישראל שלא יתבע ליתומים ער שיגרלו ולא קבל עליו שלא יקח ריבית : ב"ה * (ר' בחשבוני סו' ל"ס) וכן אם ראו כ"ד שיש בו שאר תועלת ליתומים לנכות כשהם קטנים כגון כס"ח רוני לומר ולמסור להם כדי שינ"עשיו (ג') הרשות ניד כ"ד לנבו' וכן נפרעין מהם ד' כתובת אשה כמו שנתבאר בטור א"ה ואם יש ליתומים קטנים וגדולים המלוה נפרע מהגדולים חלק המגיע להם וכרי שיפרע ב"ח מחלק הגדולים צריכין בית דין להעמיד אופטרופוס לקטנים וחלק עם הגדולים ויגבו לב"ח מהגדולים חלקם המגיע להם לפרוע :

ק י א א כ"ד דאין נוקקין לנכסי קטן וכו' י"א סעיפים : א ככר נתבאר ב' בתחלת סימן ק"ח שאין גזבים מיורשים קטנים שלא הגיע לשלש עשר שנה אפילו יש עליהם שטר שוב מלוה שאינה על א' משלשה ררבים שנתבאר שם אפי' היה בו נאמנות ואפי' היו בו כל תנאי שבעולם אין גזבים בו ב' (ב') אא"כ יש עליהם מלוה ברביית שלוח אביהם מכותי (ג') שקבל עליו לרון בריני ישראל שלא יתבע ליתומים ער שיגרלו ולא קבל עליו שלא יקח ריבית : ב"ה * (ר' בחשבוני סו' ל"ס) וכן אם ראו כ"ד שיש בו שאר תועלת ליתומים לנכות כשהם קטנים כגון כס"ח רוני לומר ולמסור להם כדי שינ"עשיו (ג') הרשות ניד כ"ד לנבו' וכן נפרעין מהם ד' כתובת אשה כמו שנתבאר בטור א"ה ואם יש ליתומים קטנים וגדולים המלוה נפרע מהגדולים חלק המגיע להם וכרי שיפרע ב"ח מחלק הגדולים צריכין בית דין להעמיד אופטרופוס לקטנים וחלק עם הגדולים ויגבו לב"ח מהגדולים חלקם המגיע להם לפרוע :

ק י א א כ"ד דאין נוקקין לנכסי קטנים ייבשו שהוא ודאי של קטנים אכלי' לספק שמה מורישם עדיין סי' אע"פ ששטמו כו' שמת גזבים מנכסיהם : ב (ד) טעמא דאיני נפרעין מהקטנים משום דחיישינן שמה התפיס אביהם לפלוה צררי' ו' (ה) לפיכך אכ' תפס משלהם

ולא לתפוס בחובו ס"ל המני תפיסו דהוי שמשעבד' היו פוסקים דהבני תפיסו עכ"ל ועור הקסה על בעל הפרומות שכתב אם תפס מהלכס בחי אכסיהס או ליכא ערים ורואה חזני ליה תפיסו ונפרע מהם דהא אפילו לאסר מיהא חזני וע"כ כתב בס"פ כריסא כרכיו הסוד ובסמ"ק דבריו בעת' ולפע"ד כראה דל"ק' דהסוד ובסמ"ח לא פליגי ונראה דאשחמתי דבני סר"ס ר' ע' מוקח הכתי' סס (וע"כ כתב ב"י על דבריו סבור דבריו טעם סס ואל כהן שהניין כן מהר"ס) שכתב וז"ל ל' דרנה כר טרפוס ס"ל כרד סוהס דתפרס עתה דאין נוקקין לנכסי יתומים חסוס בררי ואינו קיס ליה כנו' דליח ליה בררי הלכך חני לתפרע חסוס דאי סבר כרד קטא דאחר חסוס פריעת כ"ח ממוס ויתמי לכו בני מעבד חזנוס כיכוס מילך רובס לעכב הקרקס בירו אפילו יסא אמת כדבריו כיון סאין חשוניס

ולא לתפוס בחובו ס"ל המני תפיסו דהוי שמשעבד' היו פוסקים דהבני תפיסו עכ"ל ועור הקסה על בעל הפרומות שכתב אם תפס מהלכס בחי אכסיהס או ליכא ערים ורואה חזני ליה תפיסו ונפרע מהם דהא אפילו לאסר מיהא חזני וע"כ כתב בס"פ כריסא כרכיו הסוד ובסמ"ק דבריו בעת' ולפע"ד כראה דל"ק' דהסוד ובסמ"ח לא פליגי ונראה דאשחמתי דבני סר"ס ר' ע' מוקח הכתי' סס (וע"כ כתב ב"י על דבריו סבור דבריו טעם סס ואל כהן שהניין כן מהר"ס) שכתב וז"ל ל' דרנה כר טרפוס ס"ל כרד סוהס דתפרס עתה דאין נוקקין לנכסי יתומים חסוס בררי ואינו קיס ליה כנו' דליח ליה בררי הלכך חני לתפרע חסוס דאי סבר כרד קטא דאחר חסוס פריעת כ"ח ממוס ויתמי לכו בני מעבד חזנוס כיכוס מילך רובס לעכב הקרקס בירו אפילו יסא אמת כדבריו כיון סאין חשוניס

וכראה דלרבותא מוקמי לה כהנראה והפוסקים כשקיבל עליו עד שיגדלו ולא מוקמי לה בקלוה ככותי שאינו טעם להפרעון אפילו אם היו גדולים כל זמן שנתנו לו ריבית דאם לא קיבל עליו הכותי להמתין עד שיגדלו פשיטא דהוי כווקקין כיון דאיני כסוסי' כו' שמה ישתנס דעתו ויבא לתבעו משותיו היום או מחר אם כן למה ניתן ריבית' חס' כיני ריבית' מוקי' לה כדקיבל ללמדיו לל' נמתין עד שיגדלו ואז יפרעו תה שירצו כפרט כיון שאכסין התמיל בנתינת הריבית והיא ונראה טוב בעיניו כן עפ"ר : ד כתובת אשה כהטעם חסוס מינא ועיין סו' סו' ק"ד : ה שמה תפיסו כו' לפיכך כו' פירוש לאפוקי מ"ד שהטעם הוא חסוס שפריעת לבעל חוב מלוה הוא ויורשים קטנים לאו בני מעבד מלוה כינהו דלפי אותו טעם לא היה חכמי תפיסו : וכדריש' כתב עוד כ"מ דל"ה' כו' דל"ה' בני מעבד מלוה כינהו לא היו גזבין אפילו באחד משלשה דרכים ס"ל כר"ס ק"ח פ"ט : ז לפיכך אם תפס כו' וכתב (ע) ר"י נתיב כו' וכו' כתימן ק"ח סעיף כ"ג הביאו וז"ל אם תפס מעות שהניח להם אביהם בלא עדים כו' לא תפקינן מיניה וא"ל שנוטה וחס תפס בעדים אם יס' לו שטר אין מוציא' ממנו אלא משביעין אותו ואם תפס מעלעלין וכן בעין מניסין כ"ד שלי' עד שיגדלו היתומים וכשכע ונוטל דוקא שטוא טוען שתפסם ולא השכין לו אלא כמשב' אבל טוען שאביה' השכין לו לא תפקינן מיניה אלא כשכע ונוטל עכ"ל דו"מ ס"מ' זס כ"ד הכיאו :

שפתי כהן חושן משפט קי הלכות גביית הוב מאירת עינים

תחויבים לפרוע חוב אכניה כחש בול... וכן כותב להדיא ברירוחם סוף כתיב כו' ונחלק ככך וכדפי' וחביאו ב' לט' ו'... וכן כותב להדיא ברירוחם סוף כתיב כו' ונחלק ככך וכדפי' וחביאו ב' לט' ו'...

ז שיכול להחזיק בו כגון שתפסו שלא בעד' אלא שלא ראו שמה... ויכול להחזיק בו כגון שתפסו שלא בעד' אלא שלא ראו שמה... ויכול להחזיק בו כגון שתפסו שלא בעד' אלא שלא ראו שמה...

וכן כותב להדיא ברירוחם סוף כתיב כו' ונחלק ככך וכדפי' וחביאו ב' לט' ו'... וכן כותב להדיא ברירוחם סוף כתיב כו' ונחלק ככך וכדפי' וחביאו ב' לט' ו'...

קטנים ע"ס. ודברי המחבר הן כדברי הרמב"ם הכ"ל: גם המ"מ... ודברי המחבר הן כדברי הרמב"ם הכ"ל: גם המ"מ... ודברי המחבר הן כדברי הרמב"ם הכ"ל: גם המ"מ...

מובין... וכן כותב להדיא ברירוחם סוף כתיב כו' ונחלק ככך וכדפי' וחביאו ב' לט' ו'... וכן כותב להדיא ברירוחם סוף כתיב כו' ונחלק ככך וכדפי' וחביאו ב' לט' ו'...

מאירת עינים הושן משפט קי הלכות גבית חוב שפתי כהן רכש

יכ נזקקין להם ואם נמצאת גוולה כן הוא ל' הנמרא וסרא"ם והטור מסיימין כזה וכתבו ז' דוקא שנתקבל העדות כפיי האב או שהוציא שטר מקיים סביא שלו שלקטת מאכיו ואכיו לא הסווק כה ג"ס אחר ומן הסטר אבל לא נתקבל העדות כפיי האב אין מקבלין אותו אפי"כ עכ"ל

והמסבר נמשך אחרי דברי הרמב"ם שכתב שם כפיי מלוה וכתב שם הרמ"ם דל' דככה"ג שנמצאת גוולה או שזיוס המוריש מקבלין עדות שלא כפיו ולא אמרו שאין מקבלין אלא כחם שהיא כשוקת א"י"ס ולא זיוס בו וכלל כל להוציא מידים (כעטעל לקום) וכמו שיכתב עכ"ל וכ"כ בע"ת: יג להרמב"ם צריך להעמי' לכן אפטרופוס אבל לשאר פוסקי' א"צ מטעם שכתב הסור ז"ל ואין מעמידין לכן אפטרופוס להפק כזכות בירוש אולי יוכל לפסול העדים של כגוול דלאסווקי' סהדי בשיקרא לא מחזקינן עכ"ל. וכבר כתבתי

ה יתומים קטנים שנמצאת קרקע שאינה שלהם אלא טען הטוען שהיה גזול ביר מורישו י' נזקקין להם ואם נמצאת גוולה מחזירין אותה לבעליה י' (יג) ולהרמב"ם (פי"ב ממלוה ד"ו) צריך (י) להעמיד להם אפטרופוס לטעון ולרון י' (י) וכן קטן שתקף בעבריו וירד לתוך שרה חבריו וכבשה (י) אין אומרים נמתין לו עד שיגדיל אלא מוציאים אותו מירד ולבשיגרי' אם יש לו עדים וביא ערוי ה"ג"ס (ס"ו) דוקא שלא היה לו שוק' כנכסים אלו מאכמתיו אבל יש לו שוק' אין מוציאים ממנו עד שיגדיל (סמ"ק) פ' השולח) ולכן מי שזווח על יתומי' קטני' שיש לו ה"י וקנות מהן אין מעמידין להם אפטרופוס לדון עמהם כעודן קטנים אם לא ששטרםם י' סהם מוזקים אותו בידים (ס"ב) וכל שיש לספק בדבר ולפקפק ממתינים עד שיגדלו (הראב"ה) וסמ"ק פ' מקצ"ה) י"א דמתכין לעולם אפטרופוס י' בין שיש ממש בעטנותיו או לא אולי יתפטר עמו לעובת היתומים: ו קרקע

רכן הוא הנמרא' ושלרמב"ם היה לו גירסא אחר' וכ"כ במ"מ שם: יד וכן קטן שתקף בו עד קרקע שזכה כשוקת קטני' כו' כ"ד לעמוד על דברי המחבר ומור"ם כפני סעיפי' הללו וגם ליישב ל' וכן דכתב המחבר הוצרכתי להאריך. דע שפרק הגוול בתרא (דף ק"פ ע"א) מ"יתא שם עובדא בר' ירמיה שהיה רוצה להקז' בבית ממוי כעטנותו שלק' מממיו וסיים לו עדים שדר כה ג' שנים כמיי ממיו ופגר גיסו כן ממיו כשהיה קטן דלת בית אכיו כפני ר' ירמיה ולא הניח לכנס עם ובאו לפני ר' אבין ופסק דהדין עם הקטן ודאין מקבלין עדות של ר' ירמיה כקטנותו עד שיגדיל (פי' וספיק' שם מהא דאמר ר' אושעיא תיובת שתקף בעבריו (פי' שעבריו שיעונו) וירד לתוך שדה סבירו ואמר שלי הוא אין אומרים מתמין עד שיגדיל אלא מוציאים אותו מידו (פי' מקבלין עדותו של סבירו ושל פוסק מוציאים הקטן) ומשני שאני התם דלית ליה שוקת אבות. אבל כהא קיי"מ כשוקת אבי' והוכיחו שם

גירסא שלנו ע"ס וכח"ל: יד להעמיד להם אפטרופוס בו' רובה לומר אבל כשהיה עדים שגולה טוב אין מאחרים כשיגדיל עסקת האפטרופוס כ"כ סדר החבר' שם ע"פ גירסא שלנו להרמב"ם ולזה כיון המחבר שכתב לטעון ולרון וכו' ודלא כמ"מ בס"ק י"ב: יז וכן קטן שתקף בעבריו ע"י נכסות' ס"ק י"ג עד וכו' וכו' סהם המוספות דהא דמתמין אותו ביד קטן ואין מקבלין עדות של כגוול היינו דוקא כדאיכא תרתי הא' שהיה לקטן שוקת אבות והסכי' שהיה גם עתה ביד הקטן בו' עכ"ל מ"מ' כחוסקוה פ' סוס היתומים תחתיו כן אבל בחוסקות רפ' כגוול בתרא כתבו להפק ריעולם חזקה אבות מבכרי' אפילו היה בחזקת ר' ירמיה ע"ס וכו' וכו' כ"כ כתב לפסוק בחוסקות סביואו נחמ"ע וכזה שראם בס' רבינו חם ס"ס שזית בתום' דבכא קחא והעלם דלא כוונתיה וד"ק אבל מחזיקים ביטב בחוסקות וככא קחא יפרס דגריהם בחוסקות רפ' סוס היתומים ועיין עוד דגריהם בלו כ"ס"ם פרק הגוול בתרא סימן ז':

התו' דהא דהמנישין אותו ביד הקטן ואין מקבלין עדות של הגוול היינו דוקא כדאיכא תרתי הא' שהי' לו להקטן שוקת אבות והסכי' שהיה גם עתה ביד הקטן כשהיה דר' שניסו קטן סגר הדלת לפניו ור' ירמיה בא להוציא מידו ואמר שיש לו עדים ככ"ל וכו' דוקא שאל להוציא מיד הקטן אף שאני יודעין שדר כה ר' ירמיה אלא שלא ידעין אס דר כה ג' שנים אין מוציאים מידו עד שיגדיל. אבל אם לא היה להקטן שוקת אבות כההוא דר' אושעיא מוציאים מיד הקטן אע"פ שכבר נכנס בהם הקטן ודר כה עתה וזה כה להוציא מידו או שהיה לו שוקת אבות אלא שלא דר כה עתה הקטן וכה עתה לב' להוציא את שדר בו כשוקת אכיו שלו. וזה סדר בו טוען שלקטת מאכיו וסיים לו עדים שהסווק כה ג"ס מקבלין עדותו של סדר בו אף שזה הוא קטן ואין מוציאים את סדר בו. וזה סדר בו טוען שלקטת אבות וסיים לו עדים שהסווק כה ג"ס (כי שם לא כתב המחבר כלום רק הראה מקום למה שיכתב א"ן) והנה דברי המחבר כפני הסעיפים הן בלאון הרמב"ם דפי"ב דמלוה ומ"מ כתב שם כק"ה דבריו שכפני הסעיפים כללנו כל מה שכתבתי לעיל. והנה מפרשו שם"ס וכן קטן שתקף בעבריו בו' הוא מה שאמר ר' אושעיא הנ"ל וקמ"ל דאפי' דבר הוציא הקטן ודר כה עתה וטוען שיש לו עדים שהיה של אכיו והמערער בא להוציא מידו ואמר שיש לו עדים שהיה של אכיו וכפני אכיו מקבלין עדותו. וכו' מיישב דכתב הרמב"ם והמסבר ל' וכן קטן בו' דלאכאורס ק' מאי וכן דקאמר אלא כ"ס הוא מדין קחא דהיי' תקף וגזול לפניו. וכמה שכתבתי נתיישב דקמ"ל דלית דוקא כטוען המערער שיש עדים שהיה גוולה ביד גרושי' דשומעין לו אפילו מודה המערער שהיתה של אכיו הקטן אלא שלקטת מידו ונס ככה הוציא הקטן ודר כה עתה והמערער בא להוציא אפילו כפי מקבלין עדות מוציאים אותו וכסעיף ר' ארי' כענין עובדא דר' ירמיה הנ"ל שיש להקטן שוקת אבות ונס דר כה עתה לפניו והמערער בא להוציא מידו וכתב דכזה אין מקבלין עדותו להוציא מיד הקטן משמע מינה הא אם אינו עתה כשוקת הקטן שדר כה עתה כשעת שח"ן לדין אלא המערער דר כה אף שיש לפקטן שוקת אבות מקבלין עדותו של זה סדר כה ג' שנים כפיי אכיו בקטנותו של זה וכ"כ במ"מ שם ע"ס. ומור"ם שכתב בסנה"ג ודוקא שלא היה לו שוקת בו' קאי אדמחך ליה אמ"ם המסבר וכן קטן שתקף בו' וכה גם כן ללמדיו את זה שכתבתי זה מה שכתבתי לעיל כהס התוספות דדוקא כ"ן עתה הסדה הוא ביד הקטן הוא דין מוציאים מידו הא א"ל היתה בידו לא מהכי ליה שוקת אבות לסוד להוציא מיד המערער וק"ל. ואף על פי שנס המחבר כתב וכו' כסעיף שאחר זה על פי מה שפרסתיכו מ"מ כה מור"ם ללמדיו דלא כהמר אף שיש להקטן שוקת אבות ונס הוא כידו עתה מכל מקום כיון שידענו שהסדה היתה ביד המערער והקטן הוציא בכח בחקיעת עבריו לפני כל דה"ל כאלו עדיין לא הוציא קמ"ל וזה לא נשמע מדברי הרמב"ם והמסבר דסעיף ו' דה"א דלא מייירי כשהיה ביד המערער והוציא הקטן ככה וד"ק: טו שם מוזקים אותו בידים. פי' ואז מהלכין אותן אבל אין משלח' מה שהיו קטנותם כמו שכתב הסור והמסבר כסימן ז' וסעיף ג' ע"ס: טז בין שיש ממש בעטנותיו בו' כן כתב הראב"ה הביאו בבית יוסף ז"ל ממני' אפטרופוס לעולם לטעול' כנגד בעל דבר בין שהיה ממש בעטנותיו ובין שלא יס' ממש אולי יתפטר עמו לעובת היתומים לבר נמצאת שדה שאינה שלו כו' כמתי' זה ללמד ממנו שני דברים האחד דמ"ם מור"ם בין שיש ממש בעטנותיו ר"ל כעטנות האפטרופוס יש ממש או לא ולא קאי אטענות המערער שהי' בדברי הראב"ה כתב בין שהיה ממש. והסכי' דלעולם דכתב מור"ם ל' דקאמר סהרי מסיק שם דנטופ' שיש לו עיר' גוילה אין מעמיד' אפטרופוס ולאסוקי' מהרמב"ם:

יז וכן קטן שתקף בו עד קרקע שזכה כשוקת קטני' כו' כ"ד לעמוד על דברי המחבר ומור"ם כפני סעיפי' הללו וגם ליישב ל' וכן דכתב המחבר הוצרכתי להאריך. דע שפרק הגוול בתרא (דף ק"פ ע"א) מ"יתא שם עובדא בר' ירמיה שהיה רוצה להקז' בבית ממוי כעטנותו שלק' מממיו וסיים לו עדים שדר כה ג' שנים כמיי ממיו ופגר גיסו כן ממיו כשהיה קטן דלת בית אכיו כפני ר' ירמיה ולא הניח לכנס עם ובאו לפני ר' אבין ופסק דהדין עם הקטן ודאין מקבלין עדות של ר' ירמיה כקטנותו עד שיגדיל (פי' וספיק' שם מהא דאמר ר' אושעיא תיובת שתקף בעבריו (פי' שעבריו שיעונו) וירד לתוך שדה סבירו ואמר שלי הוא אין אומרים מתמין עד שיגדיל אלא מוציאים אותו מידו (פי' מקבלין עדותו של סבירו ושל פוסק מוציאים הקטן) ומשני שאני התם דלית ליה שוקת אבות. אבל כהא קיי"מ כשוקת אבי' והוכיחו שם

מארת עינים הושן משפט קיא הלכות גבית חוב שפתי כהן רל

קיא א הכל אינו טור' מהלקוחות כו' אפי' נדקי' לשיעב' מלוה הוא דאורייתא אפי' בע"מ מ"מ מ"ל תקנו משו' פסידא דלקוחות דלא ינכס מהן מלוה ע"פ דלית להו קלא ואפי' מקבלי מתנה אפי' דלא נתנו מעותיהן בעדו לטלוה מ"מ או לא עשה לו כית נפטי' לא הוב

קיא ב המלוה אם מכירו כו' עיין חריבס סמ"א כחשו' ר"א ו' חייב טו' ק' ב אבל המלוה בספר כו' או סבורה בפניו' לטעם לכתוב ספר בעת' ספר ס"א ומ"ש ס"א דוקא ראו' שלום בפניו' דג"כ איחור לחוב לאחרי' סודר ומכיר' ב"י בחשו' מ' לא כהיר' לו' ולא משמע כן ב"ש ופוסקים בכחם דוכתי' וכן מנאר בעת' גופא ר"ש ע"ש

א (6) המלוה את חברו על פה אינו גובה אלא ממנה שימצא ביד הלוה 6 אבל אינו טורף לא מהלקוחות שקנו ממנו ולא ממחנות שנתן אבל מכל מה שימצא בידו גובה 7 בין קרקע בין מטלטל אפילו קנאם אחר הלוואה (7) אבל המלוה בשטר טורף מהלקוחות וממקבלי המתנה שקנו ושקבלו ממנו קרקע אחר הלוואה 8 אפילו אם אינו מפורש בשטר כן - אבל אם פיר' בפירוש שהלוה לו על תנאי שלא יטורף מהלקוחות ולא ממקבלי מתנה תנאו קיים ואינו טורף מהם :

ב (8) (כס"ג ס"א הל"ק ק"ו) (ג) הקרשות הרי הם כמשועבדי' ואין נפרעים מהם כל שיש לו בני חורין (סור פ"ד) אם קרם המכר או המתנה להלוואה דבר פשוט הוא שאינו טורף מהם אלא אם כן יש הוכחה שלא נתכוין במכר ובמתנה אלא להביתם מבעל חוב 7 וכמו שנתבאר בסיומ' צ"ט שהמתנה בטילה ואפילו קרמה להלוואה כ"ח גובה ממנה אפילו היא מלוה על פה :

ג (ד) אם ניתנו ללוה מתנה על תנאי שלא תחול עליה שוב שעבוד לא חוב כתובה שקרמה למתנה ולא יחול' עליו להבא 8 התנאי קיים (סור ס"ג ד"ס הר"א) ולא יגבה בעל חוב ממנה 9 אפילו כתב לו דאקנה אבל אם קנה קרקע והתנה עמו המוכר ע"מ שלא יחול עליו שום שעבוד אינו מועיל ובעל חוב (של הלוקה) גובה ממנה :

ד (ט) מי שנתן קרקע לבנו על תנאי שלא יחול עליו שום שעבוד 10 ואין לו 11 בן אחר ומת האב בעל חוב של הבן גובה ממנו 12 (ר"מ פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) מי שיש לו חובות הרבה ובית דין מברר קרקע הלוה כרי לפרוע לבעל חוב המוקדם 13 אין שארי כ"ח יכולים לחזור על הקרקע ולהוציא מיד הלוקה אבל אם מכרו הלוה עצמו כרי להגבות 14 לב"ח המוקדם יכולים שארי בעלי חובות לטורפו מהלוקה :

ו (י"ג פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) אפטרופוס יתומי' שמכרו לאחרי' לא אמרינן דאחריות דנפשייהו קבילו עלייהו 15 אלא חוזרים וטורפים בחובם 16 (ר"מ פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) בעל חוב מוקדם שבא לגבות 17 (ז"ש נאן עור ב"ח המהר) ואין ללוה נכסים יותר מכרי חובו של זה אין מורירין אותו לנכסיו לזה 18 (כ"ג ב"ח ספר כ"ב) אפי' יש נאמנו' בשטר ער שישבע שבע' המשנ' שלא נפרע כלום כרין טורף שהרי טורף מהשני 19 מי שנמחק שטר

ה (כ"ג ס"א הל"ק ק"ו) (ס"ג) מי שיש לו חובות הרבה ובית דין מברר קרקע הלוה כרי לפרוע לבעל חוב המוקדם 13 אין שארי כ"ח יכולים לחזור על הקרקע ולהוציא מיד הלוקה אבל אם מכרו הלוה עצמו כרי להגבות 14 לב"ח המוקדם יכולים שארי בעלי חובות לטורפו מהלוקה :

ז (י"ג פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) אפטרופוס יתומי' שמכרו לאחרי' לא אמרינן דאחריות דנפשייהו קבילו עלייהו 15 אלא חוזרים וטורפים בחובם 16 (ר"מ פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) בעל חוב מוקדם שבא לגבות 17 (ז"ש נאן עור ב"ח המהר) ואין ללוה נכסים יותר מכרי חובו של זה אין מורירין אותו לנכסיו לזה 18 (כ"ג ב"ח ספר כ"ב) אפי' יש נאמנו' בשטר ער שישבע שבע' המשנ' שלא נפרע כלום כרין טורף שהרי טורף מהשני 19 מי שנמחק שטר

ח (כ"ג ס"א הל"ק ק"ו) (ס"ג) מי שיש לו חובות הרבה ובית דין מברר קרקע הלוה כרי לפרוע לבעל חוב המוקדם 13 אין שארי כ"ח יכולים לחזור על הקרקע ולהוציא מיד הלוקה אבל אם מכרו הלוה עצמו כרי להגבות 14 לב"ח המוקדם יכולים שארי בעלי חובות לטורפו מהלוקה :

ט (י"ג פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) אפטרופוס יתומי' שמכרו לאחרי' לא אמרינן דאחריות דנפשייהו קבילו עלייהו 15 אלא חוזרים וטורפים בחובם 16 (ר"מ פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) בעל חוב מוקדם שבא לגבות 17 (ז"ש נאן עור ב"ח המהר) ואין ללוה נכסים יותר מכרי חובו של זה אין מורירין אותו לנכסיו לזה 18 (כ"ג ב"ח ספר כ"ב) אפי' יש נאמנו' בשטר ער שישבע שבע' המשנ' שלא נפרע כלום כרין טורף שהרי טורף מהשני 19 מי שנמחק שטר

י (י"ג פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) אפטרופוס יתומי' שמכרו לאחרי' לא אמרינן דאחריות דנפשייהו קבילו עלייהו 15 אלא חוזרים וטורפים בחובם 16 (ר"מ פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) בעל חוב מוקדם שבא לגבות 17 (ז"ש נאן עור ב"ח המהר) ואין ללוה נכסים יותר מכרי חובו של זה אין מורירין אותו לנכסיו לזה 18 (כ"ג ב"ח ספר כ"ב) אפי' יש נאמנו' בשטר ער שישבע שבע' המשנ' שלא נפרע כלום כרין טורף שהרי טורף מהשני 19 מי שנמחק שטר

ז (י"ג פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) אפטרופוס יתומי' שמכרו לאחרי' לא אמרינן דאחריות דנפשייהו קבילו עלייהו 15 אלא חוזרים וטורפים בחובם 16 (ר"מ פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) בעל חוב מוקדם שבא לגבות 17 (ז"ש נאן עור ב"ח המהר) ואין ללוה נכסים יותר מכרי חובו של זה אין מורירין אותו לנכסיו לזה 18 (כ"ג ב"ח ספר כ"ב) אפי' יש נאמנו' בשטר ער שישבע שבע' המשנ' שלא נפרע כלום כרין טורף שהרי טורף מהשני 19 מי שנמחק שטר

ח (כ"ג ס"א הל"ק ק"ו) (ס"ג) מי שיש לו חובות הרבה ובית דין מברר קרקע הלוה כרי לפרוע לבעל חוב המוקדם 13 אין שארי כ"ח יכולים לחזור על הקרקע ולהוציא מיד הלוקה אבל אם מכרו הלוה עצמו כרי להגבות 14 לב"ח המוקדם יכולים שארי בעלי חובות לטורפו מהלוקה :

ט (י"ג פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) אפטרופוס יתומי' שמכרו לאחרי' לא אמרינן דאחריות דנפשייהו קבילו עלייהו 15 אלא חוזרים וטורפים בחובם 16 (ר"מ פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) בעל חוב מוקדם שבא לגבות 17 (ז"ש נאן עור ב"ח המהר) ואין ללוה נכסים יותר מכרי חובו של זה אין מורירין אותו לנכסיו לזה 18 (כ"ג ב"ח ספר כ"ב) אפי' יש נאמנו' בשטר ער שישבע שבע' המשנ' שלא נפרע כלום כרין טורף שהרי טורף מהשני 19 מי שנמחק שטר

י (י"ג פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) אפטרופוס יתומי' שמכרו לאחרי' לא אמרינן דאחריות דנפשייהו קבילו עלייהו 15 אלא חוזרים וטורפים בחובם 16 (ר"מ פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) בעל חוב מוקדם שבא לגבות 17 (ז"ש נאן עור ב"ח המהר) ואין ללוה נכסים יותר מכרי חובו של זה אין מורירין אותו לנכסיו לזה 18 (כ"ג ב"ח ספר כ"ב) אפי' יש נאמנו' בשטר ער שישבע שבע' המשנ' שלא נפרע כלום כרין טורף שהרי טורף מהשני 19 מי שנמחק שטר

יא (י"ג פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) אפטרופוס יתומי' שמכרו לאחרי' לא אמרינן דאחריות דנפשייהו קבילו עלייהו 15 אלא חוזרים וטורפים בחובם 16 (ר"מ פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) בעל חוב מוקדם שבא לגבות 17 (ז"ש נאן עור ב"ח המהר) ואין ללוה נכסים יותר מכרי חובו של זה אין מורירין אותו לנכסיו לזה 18 (כ"ג ב"ח ספר כ"ב) אפי' יש נאמנו' בשטר ער שישבע שבע' המשנ' שלא נפרע כלום כרין טורף שהרי טורף מהשני 19 מי שנמחק שטר

יב (י"ג פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) אפטרופוס יתומי' שמכרו לאחרי' לא אמרינן דאחריות דנפשייהו קבילו עלייהו 15 אלא חוזרים וטורפים בחובם 16 (ר"מ פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) בעל חוב מוקדם שבא לגבות 17 (ז"ש נאן עור ב"ח המהר) ואין ללוה נכסים יותר מכרי חובו של זה אין מורירין אותו לנכסיו לזה 18 (כ"ג ב"ח ספר כ"ב) אפי' יש נאמנו' בשטר ער שישבע שבע' המשנ' שלא נפרע כלום כרין טורף שהרי טורף מהשני 19 מי שנמחק שטר

יג (י"ג פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) אפטרופוס יתומי' שמכרו לאחרי' לא אמרינן דאחריות דנפשייהו קבילו עלייהו 15 אלא חוזרים וטורפים בחובם 16 (ר"מ פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) בעל חוב מוקדם שבא לגבות 17 (ז"ש נאן עור ב"ח המהר) ואין ללוה נכסים יותר מכרי חובו של זה אין מורירין אותו לנכסיו לזה 18 (כ"ג ב"ח ספר כ"ב) אפי' יש נאמנו' בשטר ער שישבע שבע' המשנ' שלא נפרע כלום כרין טורף שהרי טורף מהשני 19 מי שנמחק שטר

יד (י"ג פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) אפטרופוס יתומי' שמכרו לאחרי' לא אמרינן דאחריות דנפשייהו קבילו עלייהו 15 אלא חוזרים וטורפים בחובם 16 (ר"מ פ"ג הל"ק ק"ו) (ס"ג) בעל חוב מוקדם שבא לגבות 17 (ז"ש נאן עור ב"ח המהר) ואין ללוה נכסים יותר מכרי חובו של זה אין מורירין אותו לנכסיו לזה 18 (כ"ג ב"ח ספר כ"ב) אפי' יש נאמנו' בשטר ער שישבע שבע' המשנ' שלא נפרע כלום כרין טורף שהרי טורף מהשני 19 מי שנמחק שטר

שפתי כהן חושן משפט קיא הלכות גביית חוב מאירת עינים

לפיכך אם נתן הלוה ב"ר שטר אחר וכן מי שהלוה את חברו... וזו היא המנהג שיש לו ב"ר שטר אחר וכן מי שהלוה את חברו...

יד אפי' אם יזכורו סמנים דמן התורה דינו דכ"ס זכורו אלא... מסוס כדי שלא יוכל דלת תקנו שיגבה מכינונית וכתקום פסידא...

שטר חובו וכתבו לו ב"ר שטר אחר וכן מי שהלוה את חברו... מלוה על פה ונתחייב לו בריון ולא היה לו מה לפרוע וכתבו לו...

כתבתי דל' למכר אינו מקושר יפסע עם מ"ס לפניה וז"ל דמסו'... סיפא נקטו דמסיק וכתב אבל...

ח כמה דברים אמורים שטרף ממשעברי כשאינו מוצא... ביר הלוה בני חודי לגבות מהם אבל אם מצא מיר...

כמקום שיש בני חורין אפי' הן זכורו ומה שביד האחרון נקט... לבני' נגד הראשונים דכשם...

כל הקודם כשטר זכה אלא י"ח חולקים הנכסים לט' חלקים ויקח... בעל הק"ק שני חלקי' ובעל הש' שלשה חלקים ובעל הת' ארבע...

שבו הראשונים כשאר מה שגבה האחרון ביד הלוה ככ"ס ושמי"ט... עוד מוס': עו ק"ק לפלוני...

הנהגה זו היא שיש להם חוב גובה מכולם וכפי החלוקה... יפרע כל אחד מחלקו אבל אם אמר' וזו לפלוני ואחריו'...

מסא' כשיתן לכל א' ק"ק דים בפולגותא וכ"ס מור"ם ז"ל... כב"ס נקט נקט הכי לרבות'...

מנהג לשמרון ומכרו היורשים כל הנכסים שלא מצא... שמעון לבנות מנה שלו גובה מהלקוחות (י) ואין היורש'...

אומרים כל הקודם כשטר זכה וס' ב"ר שטר אחר וזו לפלוני... וזו לפלוני ור' לפלוני דמאחר דנותן לכלול בשום...

ואינו רוצה לקיים ודו"ק יור' ומוחיה קפטי' כו' עיין בתשו' חני"ס... פ"ב סימן ק"ה עיין בתשו' ר"ב נ' מ"ים...

אומרים כל הקודם כשטר זכה וס' ב"ר שטר אחר וזו לפלוני... וזו לפלוני ור' לפלוני דמאחר דנותן לכלול בשום...

ואינו רוצה לקיים ודו"ק יור' ומוחיה קפטי' כו' עיין בתשו' חני"ס... פ"ב סימן ק"ה עיין בתשו' ר"ב נ' מ"ים...

אומרים כל הקודם כשטר זכה וס' ב"ר שטר אחר וזו לפלוני... וזו לפלוני ור' לפלוני דמאחר דנותן לכלול בשום...

ואינו רוצה לקיים ודו"ק יור' ומוחיה קפטי' כו' עיין בתשו' חני"ס... פ"ב סימן ק"ה עיין בתשו' ר"ב נ' מ"ים...

אומרים כל הקודם כשטר זכה וס' ב"ר שטר אחר וזו לפלוני... וזו לפלוני ור' לפלוני דמאחר דנותן לכלול בשום...

ואינו רוצה לקיים ודו"ק יור' ומוחיה קפטי' כו' עיין בתשו' חני"ס... פ"ב סימן ק"ה עיין בתשו' ר"ב נ' מ"ים...

אומרים כל הקודם כשטר זכה וס' ב"ר שטר אחר וזו לפלוני... וזו לפלוני ור' לפלוני דמאחר דנותן לכלול בשום...

ואינו רוצה לקיים ודו"ק יור' ומוחיה קפטי' כו' עיין בתשו' חני"ס... פ"ב סימן ק"ה עיין בתשו' ר"ב נ' מ"ים...

אומרים כל הקודם כשטר זכה וס' ב"ר שטר אחר וזו לפלוני... וזו לפלוני ור' לפלוני דמאחר דנותן לכלול בשום...

ואינו רוצה לקיים ודו"ק יור' ומוחיה קפטי' כו' עיין בתשו' חני"ס... פ"ב סימן ק"ה עיין בתשו' ר"ב נ' מ"ים...

אומרים כל הקודם כשטר זכה וס' ב"ר שטר אחר וזו לפלוני... וזו לפלוני ור' לפלוני דמאחר דנותן לכלול בשום...

ואינו רוצה לקיים ודו"ק יור' ומוחיה קפטי' כו' עיין בתשו' חני"ס... פ"ב סימן ק"ה עיין בתשו' ר"ב נ' מ"ים...

אומרים כל הקודם כשטר זכה וס' ב"ר שטר אחר וזו לפלוני... וזו לפלוני ור' לפלוני דמאחר דנותן לכלול בשום...

אפי' אם יזכורו סמנים דמן התורה דינו דכ"ס זכורו אלא... מסוס כדי שלא יוכל דלת תקנו שיגבה מכינונית וכתקום פסידא...

מארת עינים חושן משפט קיא הלכות נביית חוב שפתי כהן רלא

כו ואינו צריך ליקח פני שדה כו וכ"כ הטור והמחבר נ"ל לעיל סי' ק"ו וכו' ונכתב מהירושמי ומשפט דלא עדיפי הירוש' והלקוחות מהלוח עמנו דמב' המה' ביבונית שירצה אבל אינו יכול להנכו' מני שדה מזה ומני מזה אבל שד' חכאן ושדה מלאן סי' יכול להנכותו ולא היה מקו' להנכות להמלוה במקום א"כ הדין בירוש' ובלקוח' : כו למה לא תכתב מוכך מהראשון הטור מכי' בטעמו' ד' דשאר לא רצה לכתוב עד עתה דלפעמים הלוה אלס' ולפעמי' המלו' עשיר יש לו שט' הרב' ואינו זוכר לכולם עד שיודמן לזו מינו

בשטר ישן צריך דרישה וסקירה עכ"ל : כס לא הפסיד בשביל זה וכותו וד' למ"ט הטור והמחבר לקמן ר"ס קמ"ד דאם לוי היה א' מעידי החכר' שוב אינו יכול לפרער עליה הלוקח לומר שהשדה שלו היה דשאני כהא דאין לו אלא שיטבוד על הכס' ויכול לומר סכר הייתי שיפרע לי כמומינים או ממקום אחר משא"כ הם מערער על שדה הנמכר נטו' ואומ' שלו היה ומ"ט הטור והמחבר כפי' שאל' זה דלוי היה לו שטר על שדה הנמכר ואפי' יכול לטורפו התם נמי מירי' ששטר לא היה על שכתב שלו אלא ששטובע לו - א"כ התם לא עכד מעש' אל' סי' במעמד החכר' ומה שתיכנו דאובן על הכנין כזה יכול לומר כוונתיהם שאכננו לפי רגוני ואמ"כ אטרפנו משא"כ התם דמה שתתם כפשו על השטר הוא מעשה דמג' כס' וכ"כ שם כס' המפרשים : כט א"כ הם קרקעו' נו' דאם הם מטלטלי' בכל ענין הית' מתנתו מתנה אף ששיעור לו אג"ק משום תקנת הסוקול' : ל כלל פס' אחרונך כז"ל : לא א"כ קנה והירוש' כו' דרש' וירש כרשות הלו' דכרא כרעא דאכוס הוא ומ"ט יש מולקין הטור והמחבר סתמו וכתבו כר"ס ק"ו וככ' זה כסע' שאמ' זה ונס

בס' ק"ב דכן במקו' אכיו קאי לפניו יאות ושינוי רשות וכתבו דלא חשכינו רשות יורש לרשות אחר' וע"ס סי' ל"ז ולקמן סי' סכ"ב זש"ל א"כ ונאן כתב המחבר דיש מולקין ל' דנמשך אחר' ל' בפ"ד כ"כ בסוף שער מ"ג : לכ סדין עמו הואיל כו' ז"ל הטור אף על פי ששמעון היה יכול לטעון לראובן פרעתיך אין הלקוחות יכולין לדמות לראובן ולומר פרעו אתם שמעון ואין שמעון נאמן כבודאיתו עלינו שהוא עושה קנייני' עלינו לפי סה"ק סוף צריכין לפרוע לשמעון שהוא המלוה של המוכר שלכן והואיל יכול שמעון לטרוף מהן גם ראובן שהוא המלוה של שמעון עורף מהן הואיל ושמעון מודה שהוא מייב' עד כאן לשונו ומירי' שאותן בכסים היו ביד יודא בשלום משמעון או דכתב יודא לשמעון דאקני' ואם הכנסים מטלטלי' צריך להקנותן לשמעון באגב קרקע וכדאקני' וקצר כאן דלא איירי כאן בדין זה וסמ' אמ"ש א"ש זה וכאן לא בא אלא ללמדנו דאפי' שראובן לוי ע"פ"ס יכול להנכותו וק"ל : לא חכע' בעודם בידו שהמלוה נוכח מהן מדר' נתן כו' דכל זה מירי' דשטרות והכנסים עדיין בידן שלא מכרו הלוה או לוויים שלו מ"ס לא הצריך סיהיה כתוב בשטר המלוה בהקנאות מטלטלי' אג"ק אפי' דשטרות מטלטלי' הן דמ"כיון דהלוה היה יכול להנכות מלוויים שלו בעודם בידו בכל ענין מ"ס מלוה של הלוה נוכח ג"כ מהן מדר' נתן כל זמן שהן בידו ועיין בפ"ט שכתב זה הדין בסוף שער מ"ג אכשם לאותן לוויים דהלוה קרעות אבל נראה דלפי דמסיק שם דגובה מדר נתן אין מילוק בין ים בידן קרקעות או מטלטלי' וכן הוא בשטר עיין סוד' : לא אפילו נעשו הסטרות כו' אפי' שדה כו' פי' וכ"כ א"כ ככר נעשו קודם שלום המלוה הראשון דאז בשעת הלוה' נשתעבדו לו דהא גם הם בכלל ככסי' שלום הן דמשעבדו למלוה וע"ל ר"ס ס' דכתב הטור והמחבר זה לשונו ל"ס א"כ נמייב' לו אחר כך כו' וכתבתי סכרא זו וגם סכרא אפכא מו' עיין שם ומכאן מוכח שז"ל שם בסכרא זו : לם ואפילו קנו בעל סוכיו של לוי כו' כן כתב גם כן טור ולכאורה היה נראה דקאי אחאי דסמך לו לפני זה שלום שמעון ליהודא אחר שלום כו' וע"ז בא לבוסף ולומר אפילו אם באותה שעה שלום מחנו יודא לא היה לו נכס' דהשת' איבא תרתי' דל"מ דלא נשתעבד יודא לראובן מכס שמעון בשעת שלו' ראובן לשמעון אלא אפילו גם לשמעון לא נשתעבדו ככסי' יהודא בשעת שהלוה לו שמעון שהוא קנאן אחר ההלוה אפי' נוכח ראובן מירי' מדרכי' נתן ואף שכל' קלת דסוק לפי' זה מכל מקום קושטא דמילת' הוא לדיא דאפילו אית ביה תרתי' ככ"ל יכול ראובן להנכות מירי' וגם כסע' שאחר זה כתב הטור והמחבר ז"ל אחר שלום הוא המלוה וכתבתי שם פירושו דר"ל אחר שלום לוי הכני המלוה שלו דהוה לוי של מלוה ראשון ולא כפי' שם שפי' גם דר"ל אחר שלום לוי הראשון המלוה שלו ודמיתי' שם בדרי' אבל שוב ראיתי כפי' שם סוף שער מ"ג דכתב אף שנקנה יהודא אחר שלום שמעון מראובן וכן הוא משמעות סל' דהטור והמחבר ולפי' זה צריך לומר דמירי' כגלוה שמעון ליהודא קודם שלום הוא מראובן ואז כתב דאפילו לא קנה יודא (שהוא הלוה של שמעון שלום מראובן) עד אחר שלום שמעון מראובן וכמא' שכשעה שלום שמעון מראובן עדיין לא קנה שמעון כלל וק"ל : או שבעלי חוביו מכרו נכסיהן פי' שטרותיהן ולכן בעינן קנין אגב דחסיק דאם מכרו קרקעות לא בעינן אגב ואם מכרו שאר מטלטלי' לא היה מהני אגב וכמה שכתב הטור בסוף סימן זה זה לשונו דאף על גב דבשאר מטלטלי' שמכר הלוה תקנו סוף ל' של

ס' (סור סי' א' נכס רכיניו הוי) כו ואינו צריך ליקח חצי שדה מזה וחצי שדה מזה : הנה ° (רי"ז סי' ס"ה) אבל אם היו כאן שדות ויכול להנכות שדה מכל אחד נוכח מהן (י') ולא מאחד מהן : טו אם הלוקח שקנה מהלוה מכרו לאחר והאחר לאחר אפילו עד מאה זבא לטרוף מהלוקח האחרון ° (סור סי' כ' נכס הר"ס) אינו יכול לומר כו למה לא תכתב חובך מהראשון יז ליה שמכר נכסיו וחתם המלוה על שטר המכירה כ"ל לא הפסיד בשביל זה וכותו וטורף מהלקוחות שיוכל לומר השני נוח לו והראשון קשה ממנו : יח ° ראובן קנה בית משמעון ולוי היה לו שטר על אורתו בית ולוי היה כמעמד כשקנה ראובן הבית ולא הוציא שטר ונגס ראובן סתר הבית וכתב בו ומינה את לוי על הבנין ואחר כך הוציא לוי שטר לא איבר וכותו בשתיקתו :

יט לוי היה ואח"כ נתן נכסיו (י') במתנה ע"מ להחזיר כ"ס אפ"הם קרקעות שקנה קורט שלוח ° (ב"מ) או שקנאם אחר שלוח וכתב לו דאקנה אין מתנתו כלום ואם המתנה קרמה להלוה ונתנה לזמן ירוע וזה המקבל במתנה עד שיגיע זמנה ואם נתנם לו במתנ' ע"מ להחזיר בסתם ולא פירש באיזה זמן יחזירנה לו ואחר כך לוי כשם שהמקבל יכול להחזיר ללוה לזמן מרובה שיאמר לו ל' (י') בכל פעם אחזירנה לך לאחר זמן כך הוא רוחה למלוה האב מכחו אך המלוה יכול לכופו מרר' נתן כשירצה להחזירם שלא יחזירנה (אלא לו ולא) לנותן : כ ° (ב"מ סוף שער מ"ג נכס הר"ס) אפי' רלא כתב דאקנה ל' (י') אם קנה והירוש' גובה ° (מכאן עד סוף ספ' הוי' סוף דפ"ט ע"פ סי' פ"ו ס"ה) ויש חולקין :

כא ראובן הלוה לשמעון על פה ושמעון הלוה ליהודה בשטר ומכר יהודה כל נכסיו ונכא ראובן לטרוף מהלקוחות שקנו מיהודה מכת שטר שיש לשמעון עליהודה ל' הדין עמו והואיל ושמעון מודה שהוא חייב לו לא היו ללוה נכסים אלא שטרי חובות שיש לו על אחרים ל' לא מכי'א בעודם בידו שהמלוה נוכח מהם מררבי' נתן אלא אפי' מת הלוה ונפלו השטרות לפני יורשים גובה מהם ל' אפילו נעשו השטרות שיש ללוה על בעלי חובות אחר שלוח הוא מהלוה ל' ואפי' קנו בעל חוביו של לוי נכסים אחר שלוח הלוה מהמלוה שלו המלוה גובה מהם וטוריהם מררבי' נתן : כב אם מכר הלוה שטרי חובות או נתנם לאחר ל' (טו) או שבעלי חוביו מכרו

בס' ק"ב דכן במקו' אכיו קאי לפניו יאות ושינוי רשות וכתבו דלא חשכינו רשות יורש לרשות אחר' וע"ס סי' ל"ז ולקמן סי' סכ"ב זש"ל א"כ ונאן כתב המחבר דיש מולקין ל' דנמשך אחר' ל' בפ"ד כ"כ בסוף שער מ"ג : לכ סדין עמו הואיל כו' ז"ל הטור אף על פי ששמעון היה יכול לטעון לראובן פרעתיך אין הלקוחות יכולין לדמות לראובן ולומר פרעו אתם שמעון ואין שמעון נאמן כבודאיתו עלינו שהוא עושה קנייני' עלינו לפי סה"ק סוף צריכין לפרוע לשמעון שהוא המלוה של המוכר שלכן והואיל יכול שמעון לטרוף מהן גם ראובן שהוא המלוה של שמעון עורף מהן הואיל ושמעון מודה שהוא מייב' עד כאן לשונו ומירי' שאותן בכסים היו ביד יודא בשלום משמעון או דכתב יודא לשמעון דאקני' ואם הכנסים מטלטלי' צריך להקנותן לשמעון באגב קרקע וכדאקני' וקצר כאן דלא איירי כאן בדין זה וסמ' אמ"ש א"ש זה וכאן לא בא אלא ללמדנו דאפי' שראובן לוי ע"פ"ס יכול להנכותו וק"ל : לא חכע' בעודם בידו שהמלוה נוכח מהן מדר' נתן כו' דכל זה מירי' דשטרות והכנסים עדיין בידן שלא מכרו הלוה או לוויים שלו מ"ס לא הצריך סיהיה כתוב בשטר המלוה בהקנאות מטלטלי' אג"ק אפי' דשטרות מטלטלי' הן דמ"כיון דהלוה היה יכול להנכות מלוויים שלו בעודם בידו בכל ענין מ"ס מלוה של הלוה נוכח ג"כ מהן מדר' נתן כל זמן שהן בידו ועיין בפ"ט שכתב זה הדין בסוף שער מ"ג אכשם לאותן לוויים דהלוה קרעות אבל נראה דלפי דמסיק שם דגובה מדר נתן אין מילוק בין ים בידן קרקעות או מטלטלי' וכן הוא בשטר עיין סוד' : לא אפילו נעשו הסטרות כו' אפי' שדה כו' פי' וכ"כ א"כ ככר נעשו קודם שלום המלוה הראשון דאז בשעת הלוה' נשתעבדו לו דהא גם הם בכלל ככסי' שלום הן דמשעבדו למלוה וע"ל ר"ס ס' דכתב הטור והמחבר זה לשונו ל"ס א"כ נמייב' לו אחר כך כו' וכתבתי סכרא זו וגם סכרא אפכא מו' עיין שם ומכאן מוכח שז"ל שם בסכרא זו : לם ואפילו קנו בעל סוכיו של לוי כו' כן כתב גם כן טור ולכאורה היה נראה דקאי אחאי דסמך לו לפני זה שלום שמעון ליהודא אחר שלום כו' וע"ז בא לבוסף ולומר אפילו אם באותה שעה שלום מחנו יודא לא היה לו נכס' דהשת' איבא תרתי' דל"מ דלא נשתעבד יודא לראובן מכס שמעון בשעת שלו' ראובן לשמעון אלא אפילו גם לשמעון לא נשתעבדו ככסי' יהודא בשעת שהלוה לו שמעון שהוא קנאן אחר ההלוה אפי' נוכח ראובן מירי' מדרכי' נתן ואף שכל' קלת דסוק לפי' זה מכל מקום קושטא דמילת' הוא לדיא דאפילו אית ביה תרתי' ככ"ל יכול ראובן להנכות מירי' וגם כסע' שאחר זה כתב הטור והמחבר ז"ל אחר שלום הוא המלוה וכתבתי שם פירושו דר"ל אחר שלום לוי הכני המלוה שלו דהוה לוי של מלוה ראשון ולא כפי' שם שפי' גם דר"ל אחר שלום לוי הראשון המלוה שלו ודמיתי' שם בדרי' אבל שוב ראיתי כפי' שם סוף שער מ"ג דכתב אף שנקנה יהודא אחר שלום שמעון מראובן וכן הוא משמעות סל' דהטור והמחבר ולפי' זה צריך לומר דמירי' כגלוה שמעון ליהודא קודם שלום הוא מראובן ואז כתב דאפילו לא קנה יודא (שהוא הלוה של שמעון שלום מראובן) עד אחר שלום שמעון מראובן וכמא' שכשעה שלום שמעון מראובן עדיין לא קנה שמעון כלל וק"ל : או שבעלי חוביו מכרו נכסיהן פי' שטרותיהן ולכן בעינן קנין אגב דחסיק דאם מכרו קרקעות לא בעינן אגב ואם מכרו שאר מטלטלי' לא היה מהני אגב וכמה שכתב הטור בסוף סימן זה זה לשונו דאף על גב דבשאר מטלטלי' שמכר הלוה תקנו סוף ל' של

שפת כהן הושן משפט קיב הלכות נביית הוב מאירת עינים

ד הכינן נכסיו ב' עינין בתשובתו מהר"ה שו"ם ק"פ ע"יין כחש' חני"ט
ח"כ סימן ט"ז : ה ומתאמר טוען כו"כ"ג כבוד וס' דל' כתבו
טוען בטעמו שכיני גיבו קנאו וטעמו שלו לברו וכו"ה שו"ה ומהכר כס'
ק"ר טעם דכזה טעם נרואה שמה' של' הים של הלום מעולם כו"כ"ל סח"ט
ע"ד' ר' דרך לשון נכר אכל' א' עינין כן : טעמים טעם וכן משמע לבריה

דהתנה עמו כדריא שלא יבז משועבד' לו השדות שיקנה אז
שכתב לו קנת אפריות ולא פרע לו דאקני וכמ"ס מ"רס בסעף
שלפני זה : ז ששל המלוה לכה' ראי' חס' שלוקח מקידי
מוחק שתי' עתה כידו והמע"ס : ט לך המלוה לכה' א'
עדים כו' כיון דלא נוכל לומר

והמלוה בא לטרוף מהלקוחות וטוען שאלו הנכסים היו ביד
הלוה ולוקח טוען לאחר שלוה קנה ומכר ° (טור ס"ר ר"ב כו"ב)
ס"ה יש אומרים : ז ששל המלוה להביא ראיה שהיו אלו
הנכסים ביד הלוה בשעת הלואה ° (טור ס"ג נכס רמ"ן) וי"א
שאם יש עדים שהלוה קנה קרקע זו ומכרו ° צריך המלוה
להביא עדים שקנאו הלוה קורם שעבדו ° אבל אם יש
עדים שהלוה היה מוחזק בו ושהיה שלו צריך הלוקח להביא
ראיה שקנאו הלוה ואימתי קנאו ואם לאו בית דין מעמירין
אותו על חזקתו ונאמר שהיה שלו ושל אבותיו מעולם (ו"ל)
סמכ"ה הראשונים עיקר) :

ג (ד) הניתן נכסיו מהיום ולאחר מית' ולא נורעו הנכסים
שהיו לו באותו שעה ° (טור ס"ר ר"ב כו"ב) יש אומרים
שעל המקבל מתנה להביא ראיה שהיו אותם נכסי' בידו בשעת
מתנה ° (טור ס"ה נכס הנאונים) וי"א שאם לא נודע שקנה
נכסים אחר כך הכל בחזקת מקבל מתנה י"א (וסמכ"ה הראשונים
עיקר) ° (ע"ל ס"ס ר"ן ובסימן ק"ר) כן נראה לי :
ד שני מלוין שהוציא כל אחד שטר ואין כתוב בשטר אחד
מהם דאקנה ואין הנכסים מספיקין לחובות שניה' וטוען
המוקדם כי כשלוה ממנו כבר קנה הנכסים י"א (ה) והמאוחר
טוען שלאחר שלוה משניהם קנאם והם משועבדים לשניהם
ואין עדים ברבר ° (טור ר"ב כו"ב) יש אומרים יג שחולקין
החצי שחולקין עליו ° (טור ס"ה נכס רמ"ן) יד וי"א שאם אין
עדים שקנאם מעמידים הנכסים ביד המוקדם ואם יש עדים
שקנאם אלא שאינם יודעים מתי קנאם חולקים עליו :
ה (י) ראובן שלוה בשטר ולא כתב למלו' ראק' ומות והיה
לו

והמקבל מתנה בא לבו' ועליו הראי' : יז והסברא הראשון'
עיקר לעיל ס"ס ס' ספק הממכר בעצמו כן וכלי פלוגתא וס'
כתמ' דל' ג' חס' וממ"ס כ'אן חמ"ש הממכר ומור"ס לקמן כס"פ
ר"ן ע"ס : יב והמאוחר טוע' שלאחר שלוה משנין קנאו
כו' כ"כ כבוד ופ"ה דלא כתבו שטע' המאו' שכינו ביני קנאו
והטעם שלו לברו וכמ"ס כ"ה כבוד והממכר בס"ק ר' משום דכזה טעם'
גרוע שחמ"ר של' הים של הלום מעולם ונס לא קנאה כ"א דוקא
ביני ביני וק"ל ועפ"ר : יג שחולקין המלוה שחולקין עליו
פ"ה קרקע לוקח המלוה מוקדם כראש דהרי נס לפי טענת
המאוחר עכ"ס מניע אל המלוה הראשון כמ"ה חולקין אל' אל'
בתי' כסני' ואותו כ"ה קאחר חולקין : יד וי"א שאם אין
עדי' שקנאו כו' ככאן לא כתב מור"ס ז'ל' שהסבר' הראשון' הוא
עיקר כת"ש כסני' כסני' הראשון' וכבוד משום אהו"ן יסד ע"ס
ז'ל' דס"ל למור"ס שאני' הסת' דמעמיר' הקרקע בחזקת הלוקח
או יורש סתן מוחזקין בו חמ"ס כ"כ כזה דאין שום א' מוחז' בהקרקע
וכ"כ כדמ' כדרי' אל' העור שיש לתקן ביניהם וי"א שכן כ"ל
עיקר ע"ס : טו דעת

ד הכינן נכסיו ב' עינין בתשובתו מהר"ה שו"ם ק"פ ע"יין כחש' חני"ט
ח"כ סימן ט"ז : ה ומתאמר טוען כו"כ"ג כבוד וס' דל' כתבו
טוען בטעמו שכיני גיבו קנאו וטעמו שלו לברו וכו"ה שו"ה ומהכר כס'
ק"ר טעם דכזה טעם נרואה שמה' של' הים של הלום מעולם כו"כ"ל סח"ט
ע"ד' ר' דרך לשון נכר אכל' א' עינין כן : טעמים טעם וכן משמע לבריה

ד הכינן נכסיו ב' עינין בתשובתו מהר"ה שו"ם ק"פ ע"יין כחש' חני"ט
ח"כ סימן ט"ז : ה ומתאמר טוען כו"כ"ג כבוד וס' דל' כתבו
טוען בטעמו שכיני גיבו קנאו וטעמו שלו לברו וכו"ה שו"ה ומהכר כס'
ק"ר טעם דכזה טעם נרואה שמה' של' הים של הלום מעולם כו"כ"ל סח"ט
ע"ד' ר' דרך לשון נכר אכל' א' עינין כן : טעמים טעם וכן משמע לבריה

ה"ב חולקין ע"ה

ד הכינן נכסיו ב' עינין בתשובתו מהר"ה שו"ם ק"פ ע"יין כחש' חני"ט
ח"כ סימן ט"ז : ה ומתאמר טוען כו"כ"ג כבוד וס' דל' כתבו
טוען בטעמו שכיני גיבו קנאו וטעמו שלו לברו וכו"ה שו"ה ומהכר כס'
ק"ר טעם דכזה טעם נרואה שמה' של' הים של הלום מעולם כו"כ"ל סח"ט
ע"ד' ר' דרך לשון נכר אכל' א' עינין כן : טעמים טעם וכן משמע לבריה

ד הכינן נכסיו ב' עינין בתשובתו מהר"ה שו"ם ק"פ ע"יין כחש' חני"ט
ח"כ סימן ט"ז : ה ומתאמר טוען כו"כ"ג כבוד וס' דל' כתבו
טוען בטעמו שכיני גיבו קנאו וטעמו שלו לברו וכו"ה שו"ה ומהכר כס'
ק"ר טעם דכזה טעם נרואה שמה' של' הים של הלום מעולם כו"כ"ל סח"ט
ע"ד' ר' דרך לשון נכר אכל' א' עינין כן : טעמים טעם וכן משמע לבריה

ד הכינן נכסיו ב' עינין בתשובתו מהר"ה שו"ם ק"פ ע"יין כחש' חני"ט
ח"כ סימן ט"ז : ה ומתאמר טוען כו"כ"ג כבוד וס' דל' כתבו
טוען בטעמו שכיני גיבו קנאו וטעמו שלו לברו וכו"ה שו"ה ומהכר כס'
ק"ר טעם דכזה טעם נרואה שמה' של' הים של הלום מעולם כו"כ"ל סח"ט
ע"ד' ר' דרך לשון נכר אכל' א' עינין כן : טעמים טעם וכן משמע לבריה

מאירת עינים הושן משפט קיג הלכות גביית חוב שפתי כהן רלב

עו דבעל נכסיו אשתו לוקח הוה מדסתם המסכר משמע דליירי באפי' הוה עדין סיה ויטב' תחת בעלה וכו' ק"ק דלעיל במימון ק"ג ס"ס. כתב מור"ם דף י' לוקח כשתמה האשה כו' ואפשר לומר דכאן מירי מעבדי לאן כרוול דהא כתב שהכניסו לו שנתשטין מיר כשלושם איירי נכסיו מלוג

דמיה דמנו ממנה שאין לבעל בעודה תמתי כ"א פירו' מהן ושמה נקרא עליה וע"ס כפי' רש"י וכמ"ס שם כמ"ס ק"ג :

קיג א הכל משלטין שמכר כו' ז'

הטור לפי שאין דעת המלוה סומכת על משלטין שהלוה יכול להכריזם ואין טעם זה מספיק דהא אפי' עשאו לו המשלטין אפתיקי תפוסה דולאי סומך עליהו כתב הטור והמסכר לקמן ס' ק"ז ס"ג דלינו טורפה מלקוחות ומכרם הנמראה הטעם משום דמשלטין לית להו קלא לשיעבוד ולא ידע הלוקח ליהדר מלקוחות וז"ל דהטור ואיך כתבו ה"ס דיוכל להכריזם ללמדיו דאף דקודם דתקנו תקנת השוק או כלום ולוה דלא עשו כו' תקנו ס' ע"מ' כמח' ס"ג אפי' אין כהן דין קדימה מה"ס דלא סומך דעת' עליהו ועטס שהיו כתבו ללמדיו דאף

אם ודאי סומך הלוה דעת' עליו דעשאו לו אפתיקי אפי' אינו טורפו כיון דלית ליה קלא ועד' : ב אם נתנם במתנת שבת' משום דאין מתנת שכיב מרע פלה עד לאקר מיתתו והשיעבוד הוא עתה מיר במינים ועל ס' רכ"ב מ"ס עוד מזה : ג ואם שיעבד לו המשלטין אגב קרקע כו' כבר נתמך דין זה לעיל ר"ס ס"ע"ט ודין קנין אנ"ק ילפינן לה מדבת' ויתן לכן אחיהו כסף וזהב ומדגנות עם מירי כנורות כו' ומק' דין זה יתבאר לקמן ר"ס ר"ב ד' יכול לטרוף המשלטין כו' בטור ס"ס וכתב בזה יכול לטרוף אם כתב לו דאקנה וכ"כ בע"ת שער מ"ג אבל ברמב"ם ליתא ונס אין טעם לכתובת דאקני אם היו המשלטין כידו בשעת הלוואה ומכרם אח"כ (ו"כ לא ס"ל לטור לתמוס אלא לפרש דכאם לא היה כידו בעינו דאקני ונס זה פשיטא דלא עדיף שיעבד אנ"ק מקרקע גופא ששקנה א"כ) וז"ל דמשום דאין לברר בקלות אחי' הוא המשלטין לידו ויש מקום להלוקח ולומר הכי ראייה שהיו המשלטין הללו כיד המוכר כשעה שלוח ממך לכך נהגו דככל שיעבד משלטין אנ"ק לשיעבד נ"כ דאקני : ה אפי' מכר הקרקעות קודם כו' וכמ"ס כמ"ס פ"ב דמלוה (והד"מ כיהאו) דהיינו דוקא אם היה לו הקרקעות או בשעת השיעבוד דלא חשע' כתיבה של שיעבודו עכ"ל . וכתבתי בהגד"מ עוד טעם לדבר דכיון דהיה הלוה קרקע בעת ההלוואה והשיעבוד ואם היה רונה יכול לטרוף הקרקע מיר הלוקח וזהו כאלו קרקע עדין ביד הלוה

לובת וירשתו (ז) זעמרה ונשאת אין המלוה גובה מהבעל

ממה שהכניסה לו באותם הנכסים משום סי' (ח) רבעל בנכסיו אשתו לוקח הוה :

קיג אין ביה טורף משלטים המשועבדים וכו' ג' סעיפים :

א אין ב"ח טורף מהלקוחות אלא בקרקע שמכר או נתן הלוה א' (ב) אבל משלטין שמכר או נתן אינו טורף אפי' היו בירו בשעת הלוואה אלא התרה המלוה בלקוחות שלא יקנו משלטי הלוה אין המלוה טורף מהם ג' ואם נתנם במתנת ש"מ המלוה טורף מהם כמו שיתבאר במימון רנ"ב ג' ואם שעבד לו משלטי אגב מקרקעי י יכול לטרוף המשלטים מהלקוחות כמו שהוא טורף קרקע ה' (ג) אפי' מכר הקרקעות קודם שיקנה המשלטים (המ"מ פ"ח מהלוג) והוא שכת' לו : דלא כאסמכת' ודלא כטופסי רשטר א או שכתב לו שהוא משעבד לו מעבדיו :

ב כשמעבדים משלטים אגב מקרקעי אין צריכין להיות צבורים כתובה ואפי' משלטי דנידו בגון בעלי חיים יוד ועבדים משתעבדי אפי'

כשלו כו' ל"ד הוא דהא נכ"ח נמי א"ס שהכניסם לו דכל שהכניסם לו ולא קיבל אחריותו מיר ל"ח כמו שכתבאר בא"ע ר"ס פ"ה וזהו טעמה כמ"ע לעיל ס' ק"ג סי' כ"ב נכתבאר שם על כהן : עיין בחשו"ר י"ב לב ס"א כ"ל י"ב סי' ע"ד דף ב"ש נ"ק באריכות : ז זעמרה ונשאת כו' דכאם דל"ד פתחם ונשאת אלא לפי שנבעל התרומות הוביא כן הלוחה ואכלה ועמדה ונשאת בקט נתי סכי הוי ליפלא אבל אפי' היבא דנשאתי מתמלמל ומת רלונן אין המלוה גובה מהבעל לפי שטרם ז' דבעל לוקח הוה סכי מוכה כמ"ס פ"ח סי' שפ"ה נסוי ונסור אפי' ר"ס כ"ב נבי דכיון שאל"כ כן כפשיטא בטובא חאי קאחר ליה אחרין ליקני פ"ח : עיין בחשו"ר מהר"ם ס"ס וס"ל ג' בל"ד דרש"י דנשאת במתנה גובה מהבעל אפילו כו' וז"ל דבעל כבכמי אשתו כו' פ"ל ס"ס ק"ס"ו י"ח ס"ס :

קיג א אבל משלטין שמכר לשון הטור לפי שאין דעת המלוה סומכת על המשלטין חפשי שהלוה יכול להכריזם ואין טעם זה מספיק

דהא אפילו עשאו לו אפתיקי תפוסה דולאי סומך עליהו כתב הטור והמסכר לקמן ס' ק"ז ס"ג דלינו טורפה מלקוחות כו' כמ"ס פ"ח (ועיין ב"ב שכת' דנאפתיקי והתרה בו גובה ואין דבריו נראין ודאי) וז"ל דהטור ר"ל אפילו לאמר תקנה המלוה דגוים חלטיש דיתמי דהוי קרקע שיעבד סומכת מלוג על המשלטין דרורו הללו וכמ"ס הרא"ש פ"ק דב"ק ז' ל"א וז"ל דברורו הללו חלטיש כהקרקעי לכל חילי שגבור חדינה דגמ' ק"ך בלא תקנה דהוי כגמל דערביא ואפלי דקחמוב' דאחריון ככתובות אשה גובה פורגא מה"ס עכ"ל מ"מ לטעין לקוחות או הקבלי מתנה אין סומכות המלוה עליהם כיון שיכול להכריזם וכמ"ס הרא"ש בקידושין פ"ה האומר דאף לאחר תקנת מבאובי לא נבי מחקל מתנה וכתב ס' דתת' ש"מ סאבי פ"ס ודברי הטור כ"ז ונבא"י מוכרי הרא"ש פ"ה האומר עיין ס' ופיון מ"ס לעיל ר"ס ק"ז : ז אפי' מכר הקרקעות קודם שיקנה המשלטים כו' עיין בחשו"ר מהר"ם ס' ק"ג :

דאקני וכיון דל"ג כתב דאקני אפתיקי אפתיסה אכל אין נראה כן עיקר דהא כ"י כו"מ בעל יורם הוה ל"ג שייך לז"ל איהו דאפתיקי אפתיסי' ודו"ק ומ"ס לפי ח"ס ר' מרדכי וס' ונסבות פרוש' נא"ס שם דעמדה דליהו דאפתיקי חסום ויכול הבעל לטעון מהא פרוש' אס כן קסם עליהם על מה שכתבו כאלו כיון דירן דל"ג כתב דאקני דהבעל לוקח הוה

וטור ומתנה וסאר אחרונים - א'ך זה ל"ג צרור הלכה למעשה בלא כתב דאקני ל"ג חנעיה בשלום כסטר סתם דהוי ספיאק דינא ואי חסם מלוג לא תקינן מיני' דהא י"ג דאפילו לא כתב דאקני אחריון אחריות ס"ס הוה וכלע"מ ס"ס כה"ס פ"י פ"ב ס"ס פ"ל חס סיקסא לו ידע חשוכר אפי' אי חס"מ לוג חכמי' של בעלה לא תקי' מיני' חס"מ טעמא דאחרין : ומכל זה כתבאר דהבעל מוטור ומתנה כבכמי מלוג איירי דלא כמ"ס כמ"ס ס"ק י"ד וכן איירי מנכסיו ל"ג דהא כתב שהכניסם לו שנתשטין מיר כשלו כו' וזה אינו דהא דין זה לוקח חנעית וס' מוכה להדיא דמירי ח"מ דל"ג פ"ל הוה צריך לטעון מהמיר דאחריון כ"כ פ"ר בעל לוקח הוה דהא כבכמי ל"ג פשיטא דל"ג לוקח הוה כיון שתקבל אחריותו וכדל"ג מיר פרוש' המובל (ירוש דף פ"ט) אם יאמרו בל"ח יאמרו כבכמי ל"ג כו' והוא פשוט וכולל מובא י"ג ע"כ כמ"ס איירי וכדמוכח מהם וכן משמע מ"ס סטור דבעל כבכמי אשתו לוקח הוה דהיינו כבכמי בעל התרומות ונס לקחן סימן

ל"ג פשיטא דמירי הוה והמתנה חנ"ה והריק שכתב המ"מ דתת' שכתבו שהכניסם לו כו' תפוסה דמירי חכמי' ל"ג שהכניסם לו שנתשטין מיר כשלו כו' ל"ד הוא דהא נכ"ח נמי א"ס שהכניסם לו ולא קיבל אחריותו מיר ל"ח כמו שכתבאר בא"ע ר"ס פ"ה וזהו טעמה כמ"ע לעיל ס' ק"ג סי' כ"ב נכתבאר שם על כהן : עיין בחשו"ר י"ב לב ס"א כ"ל י"ב סי' ע"ד דף ב"ש נ"ק באריכות : ז זעמרה ונשאת כו' דכאם דל"ד פתחם ונשאת אלא לפי שנבעל התרומות הוביא כן הלוחה ואכלה ועמדה ונשאת בקט נתי סכי הוי ליפלא אבל אפי' היבא דנשאתי מתמלמל ומת רלונן אין המלוה גובה מהבעל לפי שטרם ז' דבעל לוקח הוה סכי מוכה כמ"ס פ"ח סי' שפ"ה נסוי ונסור אפי' ר"ס כ"ב נבי דכיון שאל"כ כן כפשיטא בטובא חאי קאחר ליה אחרין ליקני פ"ח : עיין בחשו"ר מהר"ם ס"ס וס"ל ג' בל"ד דרש"י דנשאת במתנה גובה מהבעל אפילו כו' וז"ל דבעל כבכמי אשתו כו' פ"ל ס"ס ק"ס"ו י"ח ס"ס :

קיג א אבל משלטין שמכר לשון הטור לפי שאין דעת המלוה סומכת על המשלטין חפשי שהלוה יכול להכריזם ואין טעם זה מספיק

דהא אפילו עשאו לו אפתיקי תפוסה דולאי סומך עליהו כתב הטור והמסכר לקמן ס' ק"ז ס"ג דלינו טורפה מלקוחות כו' כמ"ס פ"ח (ועיין ב"ב שכת' דנאפתיקי והתרה בו גובה ואין דבריו נראין ודאי) וז"ל דהטור ר"ל אפילו לאמר תקנה המלוה דגוים חלטיש דיתמי דהוי קרקע שיעבד סומכת מלוג על המשלטין דרורו הללו וכמ"ס הרא"ש פ"ק דב"ק ז' ל"א וז"ל דברורו הללו חלטיש כהקרקעי לכל חילי שגבור חדינה דגמ' ק"ך בלא תקנה דהוי כגמל דערביא ואפלי דקחמוב' דאחריון ככתובות אשה גובה פורגא מה"ס עכ"ל מ"מ לטעין לקוחות או הקבלי מתנה אין סומכות המלוה עליהם כיון שיכול להכריזם וכמ"ס הרא"ש בקידושין פ"ה האומר דאף לאחר תקנת מבאובי לא נבי מחקל מתנה וכתב ס' דתת' ש"מ סאבי פ"ס ודברי הטור כ"ז ונבא"י מוכרי הרא"ש פ"ה האומר עיין ס' ופיון מ"ס לעיל ר"ס ק"ז : ז אפי' מכר הקרקעות קודם שיקנה המשלטים כו' עיין בחשו"ר מהר"ם ס' ק"ג :

לשעבד לו אגבן המשלטין דהרי ודאי המלוה מוכה לו אותו קרקע לטובתו כדי שיקנה לו אגבן : ה והוא שכתב לו

כו' אדלעיל קאי דככל שגבור משלטי אנ"ק צריך לכתוב לו כן דלא כאסמכתא ומעטס שאכתוב בסמוך : ו דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דסטרי' ז' הטור חשני שיעבד המלוה הוא על הקרקעות ושיעבוד משלטי אנ"ק אינו אלא כמו ערב שאם לא ישרע מקרקע ישרע המשלטין לכך צריך לכתוב דלא כאסמכתא אף דלא צריך לכתוב כן בעברך) ועיין פרי"ש שם כתבתי שגבא גרוע מהעבר כיון שיכול להכריזם ודמ"ס צריך לכתוב בזה דלא כאסמכתא אף דלא צריך לכתוב כן בעברך) ז ודלא כטופסי דסטרי' פירש שכתב לשם שיעבוד נמור ולא שטופס השטרות כך הוא עד כאן לטובו הטור ועפ"ר : ח או שיכתב לו שגבא משעבד באסמכתא וכתיב ד' טבוב אבל בפרישה כתבתי שם דהא' וכתיב דין פשוט דכתב אינו ר"ל דבעינן תרוייבו יחד אלא חד מינייהו סני בקנין מעבדיו או בכית דין סני וז"ל כאלו אמר או בכית דין פשוט וכ"כ מור"ם ז' דנמעבדיו לטוב מהכי כאסמכתא ע"ס וע"מ' עוד כמ"מ ל"ס וק"ל ר"ז וק"ל : ט א"ל להיות צבורי' בתוכה לקמן ס' ר"ב ס"ל מ"ל המסכר והוא חכרי הרמב"ם דאם כן צבורים כתובו או א"ל שיאמר התקנה קנה המשלטין אנ"ק אלא מיר שקנה הקרקע בא' מרדכי הקנין שקינן בהן הקרקע נקבו משלטין עמון : ואם אינן צבורים כתובה או צריך שיאמר לו קנה המשלטין אנ"ק או עם הקרקע וטור ומור"ם כתבו שדכל ענין צריך לומר ל' וקנה אנ"ק : יוד ועבדים משתעבדי ואף על נב דלקחן ריש סימן ר"ב כתבאר בטור נס בדברי המסכר ס"ס דהתקנה עבדים אנ"ק לא משתעבדי אלא אם כן כתובו היינו דוקא שם דמירי בקנין נמור אבל להיות שגבורו של מלוה של עליהן בקנין אנ"ק משתעבדי אפילו אינן על הקרקע דכל ששיעבד אנ"ק יש לו קול ושל עליו השיעבוד עיין פרי"ש ועיין לעיל סימן ס' וס' מ' ק"ג ור"מ ש"כ הטור לענין

מאירת עינים חושן משפט קיד הלכות גביית חוב שפתי כהן ה'ר

ו ועל ס' ק'ט' ר"ל דמס נתבאר דים פלוגתא בזה : ס' מסקין ומלי שנת ר"ל כמה היתה טוה מתחלת כשעה שקראה הלוקח
וכמה נתן בעד סוף מחשק קבן ואשר טוה עתה יותר וזה מקרי שנת ומאזו שנת המות' ונוכס הפלי' וכס' קט' וכתב המחבר ומר' רס'
סילוקים בין בעד דמח' הול' או דמיל' וכין פשאו אפותיקו או לא וכן מסיק שיעור ארע' ושכחא או לא וכין לוקח או מתכלת מתן'
יתומי' ע'ט' מילת' בטעמ' ככל זה : ט' בתקל' כנאונ' שאין לו כו' ר'ל כמ' הטו' והמטב' לעיל ר'ס' ז'ט' דתקנו שבוע' לכל הטוען

אין לי כמה לשל' ע"ש : יוד' אס'
היה הלוח עמנו כמדיל' ס' כעיר'
או כרסוק מהלך יוס' א' לאפקי'
אס' אינו כמדרינה נוכס' החלוח'
מהלוקח דא' להמתין עד שישיב'
הלוח שאין לו כיון דשכועה וו'
אינו אלא מכס תקנת הנאונים'
והלוקח יטרד אצ"כ אשר הלוח'
וכל' : יא' ומשביעין את'
הטורף כנק' ס' רמ"כ' ובע"ט'
כתבו כל' המחכ' ואע"פ שנט'
שבוע' הלוח לפני זה דנכס'
דאין לו הוא כנק' וכתב' הטור'
והמחבר כר"ס' ז"ט' אלא משום

דשומא לא הדרא ללוקח : ועל ס' ק'ט' סעיף ט' (ר' ירוחם)
וכל זה מירי בלוקח אחד שלקס שני שדות אכל ככ' לוקמין אין
דלאו בעל דכריס דידים הוא :
ר' (ל' רמב"ם פ"כ מהמלוה) אחר שכחבין הטיירא מורירין
שלשה בקיאין לאותו שרה ושמן בו ממנה כשיעור חובו
כפי מה שראוי לו ' מהקין וחצי השבח כפי ששוה עררה
ומכריוזין עליה שלשים כדרך שמכרוים על נכסי ירושלים
שנתבאר בס' ק"ט' ואח"כ משביעין את הלוח ' בתקנ' הגאונים
שאין לו כלום ' אם היה הלוח עמנו כמדרינה יא' ומשביעין את
הטורף כנק' שלא נפרע חוב זה ושלא מחלו י' (ב' ושלא
מכרו לאחר י' וכולל בשבועתו שאין זה שטר אמנה ואם
(הוא) תוך הזמן י' טורף בלא שבועה ואח"כ מורירין אורו
לנכסי הלוקח בשומא ע"פ ס' כפי' ק'ג' וכותבים הורדה וכותבים בה שהכירו שהיא של פלוני
הוא וכותבים שקרעו הטיירא :

ה (סור סי' ג' בפ"ג מהמלוה) כ"ר ששמו לטורף בנכסי הלוקח י' וטעו בכל שהוא מכרן בטל
(סו' וי"א שדינו כסל' כמו בני יתומים) (סור סס) לעיל סימן ק"ס סעיף ג'
אם בא שום אדם ויעלה
אותה שרה יותר ממנה ששומה ב"ר (סור סס' ג' בפ"ג מהמלוה) והמלוה רוצה ליקח אותה צריך
לקבלה באותה עילוי :

ו (סור סי' ג' בפ"ג מהמלוה) אם בעל חוב ולוקח באים להוסיף כל אחד על הבריו י' נותנים
השרה לאותו שמוסיף יותר אם התוספות הוא ער כנגד כל דמי החוב אבל אם הלוקח רוצה
להוסיף מעט על שומת ב"ר י' ולא יהיה כל החוב פרוע אין שומעין לו :
ז (סו' סס' וי"א מהמלוה) אם המלו' אומר אקבל הקרקע בכל חובי בלא שומת ב"ר והלוקח:
אומר לא כי אלא יישמו אותה בית דין ואני אתן כפי שומתן י' (ד' אין שומעין ללוקח
א כשכא

זו אבד איתן שבועות אבל אם נתברר שלא פרע לו א' לישבע בשביל זה למוד שלא אמנה הוא ומ' מס' ומכתב דאס הוא בתוך המון
טורף בלא שבועה וק"ל : יד' טורף בלא שבועה וזה דוקא להרמ"כ' אבל לר' האי והר"אש צריך שבועה כמ' הטור כפי' ע"פ וסס'
כתב המחבר בנפ' פ"ג ב"ב ע"פ ואף דמס איירי בשמת הלוח וכל הפרוע מהלקוחות ז' ל' דמ' כשהוא מי ואין הלוח לפני ופלי' אס הוא
לפנינו ומטעם שכתבתי בפרישה ע"פ ונכס' פ"ד ס' נכס' מע"ס' ע"פ כתבתי למת כת' סס' הדין אלא מת הלוח ולא כתבו אלא הוא מי

פ"ט : טו' וטעו בכל שהוא מכרן בטל פי' אע"פ ששעו שווא והכרוה דכ"ג כלום נוסף וכי תימחם כשכרו ב"ד לנזרך אפילו טעו
ומכרו טוה מהם כמח' מקחן ק"י אליכא דר' וכתב' הטור והמחבר כפי' ק"ט ס' ג' ע"פ מ"מ בנכס' לוקח דינו כשליש שפעת בכל
שהוא שמכרו בטל כמ' הטו' והמחבר לקמן כפי' ק"ט ע"פ - והטעם דכלהו או יורשינו דעלייהו מוטל לפרוע להמלוה מעמנו ולמכור
הנכס' כר' נכס' ולא פשאוהו וכב"ד עשו ככל המוטל עליהן כשומא והכרוה מ' מכרן קיים משא"כ לוקח שאינו מוטל עליו לפרוע טוב
המלוה ומ' נכסו הפ"ד נכסו שאלם טעו במה שהוא היקל להלוקח יכול להלוקח לנצל התקן כדן שליט שיעוה כן נמי אס טעו

הכ"ד לטובת הלוקח המלוה יכול לנצל המקח ע"פ : טז' וי"א שדינו כמו בני יתומים לעיל ס' ק"ט סעיף ד' לא כתב מור"ס
אדברי המחבר (שכתב סס' כאן) ויש מולק על זה ונס' טעור כר' אהר' דהכס' סס' אס הרמ"כ' והר"ף שכתב סס' בשמס דאף אס
טעו בכל שהוא מקחן בטל ובאן כת' אדברי הרמ"כ' דל' לטקן בין לקוחות ויתומים אבל כפרישה כתבתי סס' כפי' ק"ג נס' כאן
דמהדקק בלשון הטור יראה לו שנטס אס לא הסכים עם הרמ"כ' ע"פ וי"א צריך טעם למור'ס למת לא הניע לכתוב סס' כפי' ק"ב

כמ' כאן עליו - ואפשר לומר משום דהרמ"כ' כתב דין זה ככל לטורף מלוקח שטעו בכל שהוא שמקחן בטל אלא שטעור ס' ל' שדין הב"ב
לסרוף מלוה שלא מדעתו טוב להכא לטורף מלקוח וכן משמע מדברי הר"ף (וסדוקא כהכא לנכות מירושים שכתב' אביכס' של יתומי'
וכאלו הנכסיו הירושים עמנו כשהגדילו בהן - אמרו במשנה וכנמרה בפסחו שמת והותירו שמת מקחן בטל הא ככל שהו מקחן קיים)
ומ' הכי הטור דברי הרמ"כ' מ' בלוקח כפי' ק"ג דאירי ככא לנכות מנכסי הלוח ומס' לא כתבו לטעור ולא מור"ס עליו דבר

שס' כפי' ק"ג ומכמו אמ'ס כאן עליו כנוף דבריו בדין לוקח ומס' נלמד לדין הכא לנכו' מנכסי הלוח הכללד ממנו וק"ל : יז' נותני'
השדה לאותו שמוסיף בו ז' הטור אס יבא אדם בתוך הפכרוס ויעלה הקרקע יותר מאשר שמוה הכ"ד והמלוה רוצה ליקח אותו קרקע
צריך לקבלו באותו עילוי ששומא והכרוה לטובת הל' היא שאלם ימלאו מי שירצה ליתן בה יותר הרי טוב ואס' לא יקס' המלוה באותו
שומא אלא אס הלוקח בעצמו רוצ' לעלות השומא אין שומעין לו כי בודאי לתועלתו הוא מכויין שיאמ' מה אני שואש שאוסף יתשאר
הקרקע בידי אחר כך אסור ואקס' הכל מן המוכר כו' וכבר כתבתי זה לעיל בסמוך גם ככלל הדין ע"פ : יח' ולא יהיה כל'

הטוב פרוע כו' אבל אס יהיה כל הטוב פרוע מני הלוקח לטקו כיון דעדיין לא נכסו המלוה וכמ' ג' לעיל בכלל הדין : יט' אין
שומעין ללוקח טעם משום שהוא פסידא דלוח דאס ישמעו להלוקח לא יפטר הלוח מהמלוה כהיתרון ככדי חובנו - משא"כ נחלוה שאל
לנכות מהירושים דכתב הטור והמחבר לעיל סימן ק"ט ס' א דאף אס ירצה המלוה לקבל הסדה שהניח הלוח אני הירושים ככל הטוב
דשומעין לירושים שאומרים ניתן לך בשומת בית דין דהתם אין פסידא להלוח כזה שכרמת יורשי המת יהיה להן ריוח כהשומא

שאלם יס' לכן מצות אפר זה כיון לסור ולפרועו באותו שומא מיד המלוה דהרי שומא הדרא להם וכמ' סס' *
כתב בזה ז' אין שומעין ללוקח דהא דאמרינן בסיומן ק"ט דכנכו זה שומעין לסיורש היינו מטעם שנתבאר סס' כדי שיעד שווי' כשרצה
למלקו דשומ' הדרא ליה אבל לוקח ככר אחרים ס' ל' ללוקח לא הדרא וי"א למה ישמו אותה עד כאן לשונו -
ותמוין מאוד מה דאף דשומא לאחר שכאל' ליד המלוה לא הדרא מכל מקום זה הלוקח דאירי כאן מיני' דלועק ואומר ישמו לי
ואתן למלוה דמי השומא מיד בסובו ולא אתכנו הסדה כלל מידי ליד המלוה למת לא ישמעו לו כיון דקיימא לן דהלוקח מני' לטקן להמלוה

מתחלה וכל' ועוד דברי בדון זה דאין שומעין להלוקח ליה מאן דפליג' ולפי טעם דע"פ והרמ"כ' דסבירא ליה דשומא הדרא
ללוקח אף אס ככר נכסו המלוה הוה ליה לאפלוני כהאי דינא אלא משורת' כדכתבי' דכחאי האי טעמא משום דהוה פסידא דהלוח וכן
כתב הרא"ש כהדיא' וכמו שכתבתי בפרישה ע"פ סס' :

שפתי כהן חושן משפט קטו הלכות גביית חוב מאירת עינים

דבר שכל זמן שיש בו אמת וכו' ואם לאו... (דברי ר' יוחנן) ...

ה' (מכאן שרשוק המלך ר' יוחנן) ... בעל חוב שבא לטרוף מהיתומים שבה שמתמת הוצאה יתומים ואומרים אנו השכחנו ובעל חוב אומר כי שמה אביכם השכיב על היתומים להביא ראיה

שלא כרשות דעה וכו' וכו' ... (דברי ר' יוחנן) ...

ו' רפ"ז וכו' ... (דברי ר' יוחנן) ...

וכו' וכו' ... (דברי ר' יוחנן) ...

וכו' וכו' ... (דברי ר' יוחנן) ...

וכו' וכו' ... (דברי ר' יוחנן) ...

וכו' וכו' ... (דברי ר' יוחנן) ...

וכו' וכו' ... (דברי ר' יוחנן) ...

מאירת עינים הושן משפט קמז קיז הלכות גביית חוב שפתי כהן רמ

משא"כ בשטר הלוואה דמאן דיויף בלגנא יויף ולכן אין המלוה שורף כ"ל בהלוואה הנכנסה בשטר ומש"ע נמי כתב מור"ם בהנ"ה הנותן תמ"ל בעדים ור"ל אפי' באשריות אינו שורף דנכ"ל לית ליה קול - ורמב"ן דאומר הנותן לבעדים כתובה בשוקא ומתמושו בכרא וכמ"ס לקחן בס"י רמ"ב -

הג"ה וי"א דדוקא מוכר אבל נתן מתנה בעדים אינו שורפה בלא שטר ° (סת"פ פ"א מחלום) דמתנה אין לה קול אלא בשטר :

כמו שכל הנכנסים ריש שטר מ"ז כתב בדמורכר שרשו בעדים בעיני שיקב"ט עליו האחריות דכסף ל"א אמר' סקות מוכר הוא כיון דלא כתב שטרם כשק"י גידולי תרומה סס כתב שפטר מתקום לא יוכל להנא' מתוך לו רין ז"ס זא"כ מבאחי כרש"ס פ' סוה"ק הנכנסים ר"ל ר"ס מ"ב משמע סס להרוא הכי פ"ט ור"ל - עוד הקטס שפטר ב"מ סס רחמן דמזינין בפרסיה זנין א"כ אין חילוק דשעבוד דאורייתא פ"ט ולק"מ דדוקא בהלוואה שייך לומר שעבוד דאורייתא דעבד ליה לאיש חלום ולא במוכר זבלא"ס לק"מ ור"ל ועמ"ס לקחן סימן רכ"ה סעיף א' - עיין בחסו' הנ"מ ס"ב סימן נ"ו דא"ס ב"א פרע הלוקח שורף המוכר מחשבתו חיוס המכירה מחמת החששות שמיידי לו הלוקח אפי' אין לו שטר עליהם כאלמדין כאל דמוכר שלט בשטר נוכח מחשבתו ואין דכריש מוכרים לפי עניות דעתו דש"ס ב"ב דמכ"ק קלא אית ליה כי הויכא דליתק"ט קונים כראיתא בש"ס אכל הא' רל"ב פרע ליה לים קלא ודרכי' השתת' פורעין מיד בן גלע"ד - (ואף לדברי סת"פ ס"ב דלדמיוויה שמוכר כתן זמנו או העדים מעידים שלט פרע עינין ענין שלט זום יום חתוך יור וכה"ג דגל"כ עמ"ס כיון דיכול לטעון פרעתי אינו נוכח מחשבתו :

ב אם לקח בפירוש שלא באחריות ומבקש מהמלוה שיתן לו כחו מהשטר חוב כרי שיוכל לתבוע הוא מהלוה אם כבר טרף ממנו שוב אינו יכול לעשות לו ממנו לא הרשאו' ולא מוכר ° שכבר נמחל שעבודו ונתבטל - אבל קודם שיטרוף בו יכול לפייסו שיתן לו כחו אבל אין כותבין לו טירפא שהרי קנה בפירוש שלא באחריות :

הלכות אפותיקי

קיז רין העושה שדהו או עבדו אפותיקי וכו' ד' סעיפים :

א ° (ל' רמב"ם פ"א מחלום) (ב) העושה שדהו אפותיקי לב"ח או לאשה בכתובה והוא שיכתוב להם ° מכאן תבנו ד' ושטפה נהר ד' ה"ו גובה משאר נכסים וטורף אותם ° (אכל כל זמן שהוא בירו אינו יכול לטלו בכנסים אמרים ד' (ג) רק נכשות ° (סת"פ כ"ט רמב"ן ורש"ב) וי"ם ° (סור סעיף א') ואם התק' עמו שלא יהא לו פרעון אלא מזה אינו גובה משאר נכסים ואם מכרה לאחר ובא ב"ח זה לטורפה ° אינו יכול לטלו ברמיש ° (סור ס"ה קמ"ו) מאחר שהתנה עמו שלא יהא לו פרעון אלא מזה :

קיז א העושה שדהו אפותיקי עיין בחסו' הנ"מ ח"א כס' בלחות הסניוח סימן קמ"א : ד רק נכשות - והוא הדין בהסלסין דנקרא חטוב ואפילו באפותיקי חפורים יכול הלוח לבקש להתלות בן עכ"ל הסת"פ וכו' לטלו סי' ק"ג סעיף ו' ע"ש וכו' ה"ח : וכמה ב"מ א"מ רבינו סתמעות יכול לטלו מתנה לא מבאחי תפרס ומימא חיון לו ז"ס וכו' כתב ש"ן נראה חזקני בעל התרומות עבד ד' סימן ד' ולפ"ד ס"ס להו"ס י"ז ז"ס מתחילתו דפרק הסולת כו' - ולפ"ד ד' לא מוכח סס מחמת' דסולת חוד' ע"ס ועיין בחסו' ס"ס אלא נראה דהסוד הו"א בן מהר"ם פ' איזהו הסוד גבי הא' דאמר הסוד רב פפא אף על גב דאמר רב פפא אסמכתא לא קימא אפותיקי ה"ל לחיובת חייבי ואסקין חסם דהיינו כס' לא ליהיה לך פרעון אלא מזה ובתב כר"ס וי"ל אכל אפותיקי הו"ו אי איתרל יואל לך פרעון אלא מזה ואף על גב דמני' לטלו בן זוויל דל"כ לא מוקרי אפותיקי דמתנה היא חסוד הקנה א"כ כולל ח"מ לא חשב אסמכתא עכ"ל (ה"ה) אכל עיין כרש"י פ"ק א"כ חסעת לכאור' דלא כסוד וכו' וכן מואר עוד בהר"ס פ"ק דמביעא גבי דראובן שוכר שדה לשתעון וכלא ב"מ דראובן וברקי

הג"ה עשה שדהו אפותיקי מפורש שאל לא יחל לך פרעון אלא מזה וכמלא השדה לא היתה שלו ° (י"א) דנוכח השטר נכסים ° (חוספות הסולת) אכל סס סרף חמ"ב ב"מ מוקדס אינו מוכר עליו ° (ר"ו ל' ח"ג) ° (ל' רמב"ם פ"א מחלום) עשה שדהו אפותיקי לבעל חובו או לאשה בכתובה ומכרה ה"ו מכורה וכשיבא ב"ח לגבות ° אם לא ימצא נכסים בני חורין יטרוף אותה : ב"א כשמכרה לשעתה אבל אם מכרה ממכר עולם אינו מכורה : הג"ה ° (הרמ"ד והת"ן) (ג) וזה דעת הרמב"ם אכל רוב המכרשים

לית חייבה ריבא דאזנין ראובן ומשעתי ריבא כהר"ם ובתב הר"ס ד"מ פ"ט פפא אפותיקי דראובן חני לטלו בן זוויל ומשעון לא חני לטלו וכתבו הסוד לקחן סימן רכ"ז וע"כ באפותיקי מפורש מייירי חסם דאי באפותיקי חסם הלוקח חני יכול לטלו בן זוויל כדמכר בש"ס פ"ק הנו"ל קא - ופ"ק דהביעא ופ' החקבל וכן כסוד לעיל אין ק"ו סעיף ו' וב"מ סס וכל סטוסקוס ע"ס ז"ס חרביי חוספות פ' הסולת כר"ס ד"ל הכי זכ"ן נרא' להר"ם מהרב התבדיר ספכ"ל מחלכות הלוח שכתב בסס הרמב"ן ורש"ב דאפותיקי אפילו יורשים אינם יכולים לטלו בחצות שהרי היא כמכורה כיון שלא פרסם חסם ולא צות לפרות הע"ל ומכאור' כ"ל לעיל סימן קס"ו סעיף ו' הרי דהכ"ב יכול לפרותם ובאפותיקי מפורש מייירי חסם הרב התבדיר להר"ם ע"ס - עיין בחסו' חת' מהרש"ם סימן רע"ג וער"ם : ג. וזה דעת הרמב"ם כו' עיין בסמ"ע פ"ק ח"א עבד

מ"מ כל זמן שלא כתבוהו הנותן מואסף אנשים כמו במכר וק"ל : ו שלא מתמו על שטר כו' ז"ל בסוד דאי לאו הכי דלמא טריף בעדי' וסדר טריף בשטר ומכבים הוא דכביש ליה הסתא עכ"ל וער"ר : ז ומ"מ כ"ד כותבין לו כו' פ"א אף שאין יכול לטרוף לוקח ראשון תלוקח שני כשאין לו שטר מוכר אלא א"כ כשהעדים מעידים שלא נתמו על סוס שטר משעס הנ"ל מכל מקום לענין לגבות מהלוח כותבין לו שלוח ורע האמת אם נתן לו שטר על כן לא תשו שמה טרוף שני פעמים וגם אפסידא דלוח לא קשטו דאיהו דאפסידא אנפס"י דה"ל לבעדים שלא יעיד ע"ס כשמתמו לו שטר ועד"ר שהארכתי בזה : מ שכבר נמשול שיעבודו ע"ל ס"ק ל"מ"ט ליישכ דל"ת אהרדי -

הלכות אפותיקי

קיז א מכאן תבנו ל' הטור שאל אם לא אפרע לך גבה מזה כו' דא"כ דל"ל נכה מזה ולא לואקומי' בהשות' חסיק ולאו אדעת' דזה לפוד אוזפי' וכ"ר' ו' וגם אם הלוח רוזה לטלו בזה יכול קמלוה לומר אינו כן כו' אם היא זיכורית או שהיא עומדת פמק"ס א"י דר"י סס ב"א פון סא"ל לקבלה בסוכו וולת האפותיקי : גם באפותיקי בזה אין צריך לקבלה ועד"ר סס הולתתי שכן דעת רוב הפוסקי' דפרשות כיד שניסן לשוור אפי' היא בעיני ולא כמשמעות המכרה שכ"כ דוקא אשטפה כהר והוא דעת המ"מ -

ומור"ם כתב עליה דיש שולקין ס"ל בן אפי' היא בעיני ועד"ר : כ ושטפה כהר פ"י שהמים גפון ע"ג וא"א למרס ולרעה - נ ה"ו נוכח משאר נכסים ואינו יכול הלוח לומר כשתפסה שדך : ד רבבמות וה"ה בעטללים דקב"ח מיעב ואפילו באפותיקי מפורש יכול הלוח לטלו להמלוה כן וכמ"ס בפריסס ע"ס : ה אינו נוכח משאר כו' אפי' כשתפסה או דל"ל כשתפסה שדך וכסוד כתב עוד דאם מכר לשדה זו כשינ' ומן הפרעון שורף ממנו אפי' נשאר ביד הלוח נכסים בני חורין ע"ס : ו אינו יכול לטלו בדמיו' פ"י הלוקח אינו יכול לטלו דכלא עשאו לו אפותיקי מפורש יכול לטלו וכמ"ס הטור בס"ק י"ד ס"ו וגם המכרה סס אכל הלוח עצמו יכול לטלו : ז דנוכח משאר נכסים : ז ו שאינו שלו אכל היתה שלו אלא שטרפו מינו ב"מ מוקדס אין חלוח פאר על הלוח כיון דהתנה עמו דלא יחל לו פרעון אלא מזה והיה אפשר להשתלם מזה אם היה ללוה כמה לטלו לב"מ המוקד' : ס אם לא ימצא נכסים בני חורין יטרוף אותם והו"ל הרמב"ם פ"ט דמלוה וגמון שכתב מור"ם בהנ"ה ודוק בדברי מור"ם כמ"ס סליו ז"ל אכל רוב המכרשים שולקין כו' דמורכר מדכריו דכירא ליה דת"ס כרמכ"ס כפיסא עשאו שדיסו אפותיקי לב"ח כו' מייירי גם באפותיקי מפורש ועלם קאמר דאינו שורף א"כ לן לן נכסים בני חורין ושאר מפרשים ס"ל דהפילו יש לו בני חורין ומכרה שורף ומ"ס כתב ל' שורף דקאי אשכר מכרה וסנה אף שלכאורה משמע כן מדמסתא וכתב עשה שדיסו כו' ולא חילק משמע דגם אדמסתא ליה קאי אבל אחר הדקדוק' וספיון א"כ לומר כן מדה שהרי הריק כתב בחסו' דכריתא דקתני גובה משאר נכסים באפותיקי חסם איירי' אכל במפורש אפילו אית ליה שאר נכסים נוכח מזה והרמב"ם בשעת הרי"ף קאול על הרוב ומסתמא גם כה' פליג עליה : ועוד מדכתב לפני כה' וז"ל